

Ukrainoje apskritojo stalo derybose. Kairėje Viktor Juščenko, Lenkijos prez. Aleksand Kwasniewski, Ukrainos prez. Leonid Kušma, Lietuvos prez. Valdas Adamkus ir Viktor Janukovič. *ELTA*

DERYBOS KIJEVE – SUNKIOS

Kijevas, lapkričio mėn. 30 d. (ELTA, BNS, BBC) Po visą dieną trukusių derybų ir susitikimų Ukrainoje kilusią krizę mėginantys spręsti tarptautiniai derybininkai ir Ukrainos atstovai trečiadienio vakarą pasirašė bendrą komunikatą. Jame patvirtinta, kad reikia sulaukti Aukščiausiojo Teismo sprendimo dėl Ukrainos prezidento rinkimų rezultatų. Tuomet derybininkai turėtų pratęsti konsultacijas dėl takaus krizės suregulavimo.

Ukrainos Aukščiausiasis teismas šiomis dienomis nagrinėja skundus dėl rinkimų pažeidimų ir ieško teisinių būdų išspręsti krizę, galbūt - kartojant rinkimų antrąjį turą. Manoma, kad Aukščiausiasis Teismas savo sprendimą paskelbs dar iki šeštadienio.

Šalys derybose taip pat sutarė nenaudoti jėgos, nutraukti valdžios įstaigų blokadą ir siekti, kad būtų išsaugotas Ukrainos teritorinis vientisumas. Aukščiausioji Rada ir visos politinės jėgos paragintos sutelkti jėgas, kad būtų išspręsta šalyje kilusi krizė.

Komunikate numatyta, kad bus sudaryta ekspertų grupė, kuri darbą pradeda jau trečiadienį. Tikimasi, kad ketvirtadienį ji pateiks pirmuosius siūlymus, kaip išeiti iš politinės krizės. Ekspertai nagrinės politinę reformą šalyje ir svarstys galimus prezidento rinkimų įstatymo bei Konstitucijos pakeitimus.

Komunikato tekstą po beveik keturias valandas trukusio derybininkų susitikimo paskelbė Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma. Pasak jo, derybos buvo konstruktyvios ir jų

išvados tenkina visas puses.

Reprezentaciniuose Marijos rūmuose Kijeve vykusiose daugiašalėse derybose dalyvavo Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos generalinis sekretorius Janas Kubišas, Ukrainos opozicijos vadovas Viktor Juščenko, Ukrainos Aukščiausios Rados pirmininkas Volodimir Litvin, Europos Sąjungos užsienio politikos koordinadorius Javier Solana, Lenkijos prezidentas Aleksandr Kwasniewski, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Ukrainos vadovas L. Kučma ir Rusijos Valstybės Dūmos pirmininkas Boris Gryzlov.

Daugiašalėse derybose dalyvavo ir atstatydintas Ukrainos premjeras V.Janukovič. Nors anksčiau buvo skelbta, jog V.Janukovič esą susirgo - jam temperatūra pakilo iki 38,7 laipsnių.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus Lietuvos žurnalistams sakė esąs patenkin-tas derybų rezultatais. Jis teigė, kad šis derybų raundas buvo daug sunkesnis nei praėjusią savaitę vykęs susitikimas. Pasak V.Adamkaus, vienu metu jis galvojo, kad šalys išsiskirstys nepasiekusios jokių rezultatų.

Pasak Lietuvos prezidento, ukrainiečių atstovai pripažino, kad be tarptautinių tarpininkų dalyvavimo, rasti kompromisą nebūtų įmanoma. V.Adamkus, jei bus būtinybė, sakė esąs pasiruošęs vėl vykti į Kijevą.

Po susitikimo Ukrainos opozicijos vadovas Viktor Juščenko ir atstatydintasis premjeras Viktor Janukovič demonstratyviai paspaudė vienas kitam rankas.

V.Juščenko pareiškė, jog Ukrainos valdžia rodo gerą valią. "Valdžia šiandien vedė derybas su opozicija sąžiningai ir atvirai. Tai buvo konstruktyvus dialogas", - sakė V. Juščenko žurnalistams.

Pasak opozicijos vado, esama nesutarimų dėl kai kurių susitikimo baigiamojo dokumento punktų, bet, nepaisydamas šito, jis jį pasirašė.

"Mums nebereikia blokuoti valstybinių įstaigų, tarp jų - Vyriausybės rūmų. Nors dar vakar mes buvome ties apgaulės riba", - pridūrė V. Juščenko.

Ukrainos opozicijos vadas pareiškė niekada nesutiksias su pakartotiniais Ukrainos prezidento rinkimais. "Mano pozicija galutinė: tik antrojo rinkimų turo perbalsavimas", - sakė V. Juščenko trečiadienio vakare Nepriklausomybės aikštėje Kijeve.

Anot jo, jau trečiadienį teisininkai pradėjo darbą, kadangi iki šiol Ukrainos įstatymuose nebuvo straipsnio dėl perbalsavimo.

V.Juščenko taip pat paragino savo šalininkus nesiskirstyti iš Nepriklausomybės aikštės, kol nebus paskelbtas Aukščiausiojo teismo sprendimas dėl jo ieškinio Centrinei rinkimų komisijai, pripažinusiai prezidento rinkimų nugalėtoju premjerą Viktor Janukovič.

ES užsienio politikos koordinadorius J.Solana nemano, kad nauji rinkimai Ukrainoje galėtų įvykti dar gruodį. "Viskas priklausys nuo Aukščiausiojo teismo sprendimo dėl lapkričio 21-ąją vykusio ginčytino antrojo rinkimų rato", pareiškė jis trečiadienį Kijeve.

Anot J. Solanos, visos

JAV PREZIDENTAS PADĖKOJO ES, V. ADAMKUI IR A. KWASNIEWSKI UŽ TARPININKAVIMĄ UKRAINOJE

Vašingtonas, gruodžio 2 d. (dpa-ELTA). JAV prezidentas George W. Bush padėjo Europos Sąjungai (ES), taip pat Lietuvos ir Lenkijos prezidentams Valdui Adamkui ir Aleksander Kwasniewski už jų pastangas sureguliuojant rinkimų krizę Ukrainoje.

Jungtinės Valstijos ir toliau sieks, kad krizė būtų išspręsta taikiai, ketvirtadienį Vašingtone pareiškė G. W. Bush. Atsakydamas į klausimą dėl Rusijos įtakos Ukrainai, jis sakė, kad kiekvieni rinkimai turi atspindėti gyventojų, o ne užsienio vyriausybės valią.

Rinkimai turi būti laisvi, atviri, be užsienio įtakos, pažymėjo G. W. Bush.

Trečiadienį Lietuvos vadovas kartu su Lenkijos prezidentu ir Europos Sąjungos igaliotiniu užsienio reikalams Javier Solana dalyvavo antrajame derybų ture Kijeve.

Per derybas buvo nuspręsta palaukti Aukščiausiojo teismo sprendimo dėl rinkimų teisėtumo. Be to, specialiai ekspertų grupei pavesta išanalizuoti situaciją ir, atsižvelgus į Aukščiausiojo teismo išvadą, pateikti galimus konflikto sprendimus.

NETIKĖTAS PASITARIMAS

Kijevas, gruodžio mėn. 2 d. (ELTA, DELFI, BNS) Kadenciją baigiantis Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma ketvirtadienį pareiškė sutiksias tik su visiškai naujais rinkimais, kurie išspręsią krizę po praėjusį mėnesį vykusių prezidento rinkimų. Ukrainos opozicijos vadovas Viktor Juščenko pagrasino pasitrauk-sias iš derybų proceso, jeigu iškils naujų prezidento rinkimų klausimas.

Po apsilankymo Maskvoje sugrįžęs į Kijevą L. Kučma

pusės Ukrainoje dabar turi bendradarbiauti, kad "būtų vykdomi socialiniai ir ekonominiai įsipareigojimai".

"Šios dienos derybos teikia vilčių", - apie ankstesnius trečiadienio susitikimus teigė Lietuvos prezidentas V.Adamkus.

Prieš tai Marijos rūmuose įvyko V.Adamkaus, A.Kwasniewski, J.Solana ir L.Kučmos susitikimas, o Aukščiausiojoje Radoje Lietuvos ir Lenkijos prezidentai ir ES atstovas aptarė situaciją su V.Litvin ir V.Juščenko.

Prie Aukščiausios Rados susirinkusi gausi V.Juščenko rėmėjų minia draugiškai sutiko derybininkus. V.Juščenko rėmėjai besidžiaugdami puolė delnais plekšnoti per derybininkų automobilius. V.Adamkaus apsaugos darbuotojams teko Lietuvos prezidento automobilį saugoti ir iš išorės. Išlipę apsauginiai susilaukė V.Juščenko rėmėjų dovanos - rožinio.

Tuo tarpu Ukrainos premjero Viktor Janukovič rėmėjų buvo beveik nematyti.

susitiko su ministrais ir sakė, kad naujus rinkimus galima būtų rengti, kai tik parlamentas patvirtins konstitucinę reformą, kuria mažinamos prezidento galios ir stiprinama parlamento bei vyriausybės.

"Jeigu sudarysime tinkamą teisinę struktūrą, esu pasirengęs įvertinti naujų rinkimų galimybę per trumpesnį laiką, negu nurodo juridiniai aktai", - sakė L.Kučma.

Ukrainos Aukščiausiajame teisme ketvirtadienį taip ir nenuskambėjo sprendimas dėl opozicijos vadovas V.Juščenko patikėtinio ieškinio, kuriuo buvo apskųstas Centrinės rinkimų komisijos sprendimas paskelbti prezidentu Viktor Janukovič. Teismas atidėjo bylos nagrinėjimą iki gruodžio 3 d., penktadienio.

Vakariniam posėdyje vyko šalių ginčai. Pirmi kalbėjo V. Juščenko atstovai, kurie prašė teismą pripažinti antrojo rinkimų turo rezultatus negaliojančiais. Pasak jų, pažeidimai balsuojant ir skaičiuojant balsus buvo tokie masiški, kad rinkimai neatspindėjo tikrosios rinkėjų valios.

Rusijos prezidentas Vladimir Putin teigia, jog jį stebina pasiūlymas surengti antrojo Ukrainos prezidento rinkimų turo perbalsavimą. Jis tai pareiškė ketvirtadienį Maskvos Vnukovo oro uoste įvykusiame susitikime su Ukrainos prezidentu Leonidu Kučma.

Beje, apie konsultacijas su Rusija L.Kučma pasakė, kad "jei Rusija nepadės išbristi iš politinės krizės, Ukraina nesusgebės jos įveikti, nepraradusi savo veido".

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Nepaisydamas ir Seimo pirmininko Artūro Paulausko, ir premjero Algirdo Brazausko spaudimo patvirtinti pateiktus 13 ministrų, prezidentas Valdas Adamkus ir toliau abejoja dėl dviejų siūlomų kandidatų. Prezidentūroje jis išklaušė trijų pretendentų.

Po jų išpažinčių šalies vadovas leido suprasti, jog Socialdemokratų partijos pasiuntinys Rimantas Vaitkus vargu ar gali pretenduoti į švietimo ir mokslo ministro postą, o Darbo partijos atstovas Viktoras Muntianas nėra tinkamiausias kandidatas į Vidaus reikalų ministerijos vadovus.

Nesutarimams tarp valdančiosios koalicijos ir valstybės vadovo Valdo Adamkaus dėl būsimosios Vyriausybės virstant atvira konfrontacija, Prezidentūroje viešai “išbrokuoti” du pretendentai į ministrų portfelius. Iš trijų kandidatų į ministrus, vakar apsilankiusių pas prezidentą, priekaištų nesulaukė tik darbietis Žilvinas Padaiga, pretenduojantis į sveikatos apsaugos ministrus.

Kai kurie kandidatai į ministrus valstybės vadovui nekelia pasitikėjimo, tačiau valdančioji dauguma spaudžia jį paskirti visą pasiūlytąją Vyriausybę. Netikėtai įsiplieskė valstybės vadovo ir Seimo pirmininko Artūro Paulausko netiesioginė diskusija dėl prezidento konstitucinių galių formuojant Vyriausybę.

Prezidentūros atstovai neslepia, jog šalies vadovas nusiteikęs nepritarti vieno ar kelių kandidatų į ministrus kandidatūroms. Teigiama, jog V.Adamkus beveik apsisprendęs atmesti Rimanto Vaitkaus kandidatūrą.

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas jau pareiškė, kad prezidentas neturi daug konstitucinių galių keisti jam pateiktą Ministrų kabineto sudėtį. V.Adamkus atsikirto, kad jam nepriimtinas bet koks spaudimas formuojant Vyriausybę.

Postais apdalyti kairieji jau netriukšmauja dėl koalicijos su Darbo partija. Vienas aršiausių tokios valdančiosios koalicijos buvusių kritikų socialdemokratas Algimantas Salamakinas “*Lietuvos rytui*” vakar patvirtino sutikęs užimti Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininko postą. Pastaruoju metu A.Salamakinas jau garsiai nebekalba apie socialdemokratams oponuojančios frakcijos Seime įkūrimą.

Kauno miesto politikai nutarė Ramybės parke esančius lakūnų mauzoliejaus likusius apsaugoti nuo niokojimo, tačiau konservavimo būdą parinks specialistai. Ar S.Dariaus ir S.Girėno mauzoliejus bus restauruotas, politikų teigimu, priklausys nuo architektų rekomendacijų bei lėšų. Pirmniais skaičiavimais, mauzoliejaus restauracija ir jo parengimas ekspozicijoms gali kainuoti nuo 0,5 iki 3 mln. litų.

Kaune Igulos bažnyčia jau pradėjo renginius, skirtus kitamet minimam 110 metų jubiliejui. Ant stačiatikių atsispyrėlių padėto kartinio akmens iškilusi šventovė mena vokiečių karių ir Kauno igulos maldas, sovietmečio valdžios bandymus ją sunaikinti, kunigo ir poeto Ričardo Mikutavičiaus, monsinjoro Alfonso Svarinsko klebonavimą. Šv.Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčioje jau pradėti rengti jubiliejiniai koncertai. Juos organizuoja Kauno religinės muzikos centras.

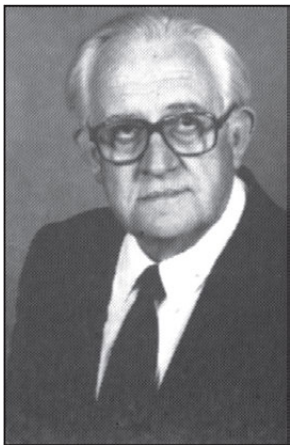
Jau tapo tradicija, kad kiekvienų metų gruodis Klaipėdoje skelbiamas gerumo ir labdaros mėnesiu. Pradėta rengti 1998-aisiais, šiais metais akcija “Pasidalinkime kalėdiniu džiaugsmu” vyks jau septintą kartą. Akcijos iniciatorius ir globėjas - Klaipėdos meras Rimantas Taraškevičius. Gruodžio 1-ąją prasidėjusi, akcija “Pasidalinkime kalėdiniu džiaugsmu” tęsis visą mėnesį - iki gruodžio 30 dienos.VE

Lietuvoje viešinti ukrainiečių dainininkė Ruslana, šių metų “Eurovizijos” konkurso laimėtoja, visus susitikimus su savo gerbėjais ir žurnalistais pradeda politine gaida. Vilniuje vykusioje spaudos konferencijoje Ruslana padėkojo Lietuvai bei jos prezidentui Valdui Adamkui už paramą Ukrainai. Kaune koncertą surengusi Eurovizijos konkurso nugalėtoja Ruslana koncertinio turo metu siekia įrodyti, kad ukrainiečiai gatvėse kovoja už tiesą. Sostinės “Siemens” arenoje koncertuojanti “Eurovizijos” nugalėtoja ukrainietė Ruslana Lyžičko dėl Ukrainoje susiklosčiusios situacijos badavo keturias dienas: Norėjau atkreipti dėmesį ir man tai pavyko”. “Vis dėlto vienas svarbiausių kelionės tikslų - padėkoti Lietuvai ir jos prezidentui už palaikymą bei supratimą”,- kalbėjo Ruslana.

Žymių aktorių ir spektaklių kūrėjų komanda Kauno muzikinio teatro scenoje stato miuziklą “Kabaretas”. Dramos aktoriams čia teks dainuoti ir šokti, solistams - vaidinti, o visam paradiui vadovauja Keistuolių teatro vadovas Aidas Giniotis. Populiarus amerikiečių miuziklas, sukurtas pagal Joe Masteroffo pjesę, Lietuvoje statomas pirmąkart.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Padėkos dienos proga Ukrainos politikoje susikirto du Viktorai: Vakarų liniją palaikantis Viktor Juščenko ir Kremliaus “artimojo užsienio” kandidatas į prezidento vietą remiamas buvęs ministras pirmininkas Viktor Janukovič. Jis kaltino įvairiomis sukčiavimo galimybėmis kitus kandidatus. Iš užsienio atvyko balsavimo stebėtojai. Iš Amerikos buvo atsiųstas senatorius Richard Lugar, respublikonas iš Indianos. Jis atvyko kaip JAV prezidento Bush pasiuntinys. Rinkimus stebėjo daugiau Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos atstovų (Helsinkio susitarimų) narių.

Tarp sukčiavimų pirmoje vietoje buvo balsavimas kelis kart. Vyriausias balsų skaičiavimo komitetas paskelbė po balsavimo, kad Viktor Janukovič laimėjo rinkimus, surinkęs 49.46 procentų balsų, o V. Juščenko gavo 46.61 procentų. Tas kaltino savo konkurentą, kad jis pavogė rinkimus. Ukrainos sostinės Kijevo gyventojai tūkstančiais susirinko miesto gatvėse, sveikindami laimėtoją. Vyriausybės darbai sustojo. Laimėtojo šalininkai stebėjo jo priešaiką.

Ukraina labai svarbi Rusijos federacijai. Tai 48 milijonai žmonių, Rusijos federacijos dalis, prezidentas Vladimir Putin jau projektavo bendrąją rinką. Jis pirmas pradėjo sveikinti Ukrainos balsavimo laimėtoją. Prezidentas George Bush irgi sveikino naująją Ukrainos prezidentą. Lapkričio 2 d. vykę JAV prezidento balsavimai kainavo Amerikos balsuotojams apie 4 milijardus dolerių. Kiek kai-

— Keliais sakiniais —

• **Irako sunitų** politinės grupės pasiūlė atidėti savo vyriausybės rinkimus balsavimus nors trims mėnesiams, nors jie jau buvo skelbiami sausio 30. Įnirtingos Irako kovos jau pareikalavo apie 2,000 vyrų aukų. Atidėjimo šalininkų tarpe sunitai tvirtina, kad parlamento ginčai turi būti išspręsti prieš rinkimus. Tai bus Irako žmonių sprendimas. Sunitų svarbus politinis vadas,

UKRAINOS KRIZĖ

navo Ukrainos rinkimai niekas neskelbia, tačiau Rusijos užsienio reikalų ministerija jau peikė JAV už kišimąsi į Ukrainos vidaus reikalus. Iš JAV Valstybės sekretoriaus vietos pasitraukęs sekretorius Colin Powell pasakė Vašingtono žurnalistams, kad Ukraina paskelbė savo nepriklausomybę 1991. Daug metų prezidentu buvo Maskvai labai palankus Leonid Kuchma. Demokratijai Ukraina dar nebuvo pasirengusi. Pašalintas buvo Gruzijos ir iš Sovietų Sąjungos užsilikęs užsienio reikalų ministras Schevardnadze. Ukraina jau pasuko į NATO ir Europos rinkos kelią, Viktor Juščenko padėjo dešinę ranką ant Biblijos, kairę – ant Konstitucijos ir kelis kart pakartojo. Šalininkai šaukė: “Bravo, pone prezidentė!”

Daugelyje Ukrainos miestų pripažino naująjį prezidentą, Ukraina yra prisidėjusi prie kareivių Irakan pasiuntimo. Ukraina ne tik prisideda prie karo veiksmų, bet turi didelę išeivių grupę, gyvenančių Kanadoje. Jau pasigirdo balsų Briuselyje ir Lenkijoje kad naujo prezidento rinkimai turi atvesti šią respubliką į taiką ir vieningumą. Įvairios politinės grupės turi surasti visiems reikalingą taiką. Čia svarbų vaidmenį turės atlikti parlamentas ir politiniai parlamento vadai. Buvęs Ukrainos prezidentas Kuchma per valstybinę televiziją ragino visus derėtis dėl naujos ateities ir be

demonstracijų ir barikadų statymo.

Dviejų svarbių kandidatų: Yanukovych ir Juščenko ginčai apie tai, katras laimėjo prezidento postą, turi būti išspręsti be jokių revoliucijų ir be balsuotojų sprendimo.

Pagal Ukrainos įstatymus, Centrinė Rinkimų komisija negali skelbti balsavimo duomenų, kol nebus ištirti įvairūs skundai. Pagal valstybės įstatymus, joks kandidatas negali būti inauguruotas, kol nebus oficialiai paskelbti balsavimo rezultatai. Juos turi patvirtinti oficialus Vyriausias teismas, kurį sudaro Valstybės Aukščiausias Teismas, kurį sudaro įvairių provincijų teisėjai.

Prezidentas G. W. Bush pasakė savo rančioje Texas valstijoje turįs viltį, kad Ukrainos politinė krizė bus greitai išspręsta. Kai kurie Ukrainos rajonai, kaip Rytinė valstybės dalis, jau svarsto pusiau autonominius rajonus. Tokius sumanymus gvildeno akmens anglies turtų turintis Doneck. Čia darbininkai paskelbė simbolinį streiką. Įdomu tai, kad Rusijos prezidentas Putin, lankydamas Olandiją ir Portugaliją, paskelbė, kad jis palaikė ir dabar palaiko Ukrainos prezidento vieton išrinktą Viktor Janukovič. Valsstybės Aukščiausiąjį Teismą yra išrinkę Ukrainos parlamento nariai. Jam teks patvirtinti ar atmesti naują valstybės valdovą.

Ukrainos opozicijos vadovo Viktor Juščenko, apsuptas savo patarėjų, tariasi Parlamento rūmuose Kijeve, laukdami Aukščiausiojo Teismo sprendimo, kuris nagrinėja skundus dėl rinkimų teisėtumo. EPA

numatytas užsienio reikalų ministras Adnan Pachachi, pagrasino, kad sunitų tikėjimo žmonės jau grasina boikotuoti balsavimus. Jis paskelbė, kad pasaulio žiniasklaida pataria Irako gyventojams ieškoti kompromiso.

• **Prezidentą Bush** dvarą, jo rančioje Teksaso valstijoje, Padėkos dieną aplankė Ispanijos karalius Juan Carlos ir karalienė Sofia. Kaip žinoma naujasis Ispanijos premjeras

Zaparerro atšaukė iš Irako ten buvusią Ispanijos kariuomenę. Prezidentas pavežiojo po savo ūkį čia viešintį karalių. Po trumpo pusantros valandos vizito prez. Bush pasakė, kad Ispanija yra puiki valstybė ir gera draugė. Apsilankyme dalyvavo ir prezidento tėvas, buvęs prezidentas George H. W. Bush bei prezidento žmona Laura.

• **Kubos** diktatorius Fidel (Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

UKRAINOS SĄJŪDIS

Ukrainos opozicijos vadovas Viktor Juščenko pareiškė netikęs Centrinės rinkimų komisijos skelbiamais prezidento rinkimų duomenimis ir paragino savo krašto gyventojus pradėti taikią pilietinio nepaklusnumo akciją. Į jo prašymą atsiliepė šimtai tūkstančių žmonių ir pradėjo pilietinės kovos dėl sąžiningų prezidento rinkimų sąjūdį. Iš visos šalies vyko žmonės į Kijevo Nepriklausomybės aikštę ir reikalavo panaikinti suklastotus rinkimus.

V. Juščenko kandidatūrą iškėlė nauja ukrainiečių partija “Mūsų Ukraina”, kuri tuoj susilaukė milžiniško pritarimo. Tą sekmadienį prezidento rinkimus stebėjo užsienio atstovai, kartu su Europos Bendradarbiavimo partnerystės sąjunga, kurios nare Helsinkyje įsijungė ir Sovietų Sąjunga, o dabar Rusija, perėmusi jos visus išipareigojimus. Jie visi, išskyrus Rusijos atstovus, pareiškė pasauliui, kad Ukrainos rinkimai neatitiko įprastiems demokratiniams rinkimams, nes daugelyje vietų buvo klastojami rinkimų balsavimo duomenys. Minia tiki, kad V. Juščenko, jei sąžiningai būtų buvę skaičiuojami balsai, būtų išrinktas Ukrainos prezidentu.

Pasaulis su nerimu laukė tų rinkimų. Dabar jau žinoma, kad Maskvos remiamas kandidatas premjeras Viktor Janukovič nesigailėjo milžiniškų sumų savo propagandos reikalams. Kijeve darbavosi artimi Kremliui “juodųjų technologijų” meistrai, KGB auklėtiniai, artimi Kremliui ir kadenciją baigiančiam Ukrainos prezidentui L. Kučmai. Ten veikė geriausias Rusijos rinkimų specialistas Gleb Pavlovsky ir kitas balsų skaičiavimo “specialistas” Mark Gelman. Jie vadovavo rinkimams, kad nelaimėtų žmonių mėgstamas kandidatas V. Juščenko, kuris nevengė pasisakyti, kad Ukraina turi eiti kartu su Vakarais. Visos televizijos stotys, esančios Kučmos žinioje, nuolat kėlė į padanges Maskvos remiamą kandidatą V. Janukovič. Nebuvo svarbu, kad jis kelis kart yra buvęs kalėjime. Paaiškėjo, kad jis teikė žinias apie kitus kalinius KGB, kurie buvo nuteisti už “antisovietinę agitaciją ir propagandą”. O V. Juščenko buvo vadinamas JAV agentu, norįs suskaldyti Ukrainą. Yra žinoma, kad Maskva ir dabar Vakarų Ukrainos žmones vadina “nacionalistais ir banderininiais”.

Nedaugeliui žinoma, kad JAV Atstovų rūmuose yra parengtas dokumentas “Aktas apie demokratiją Ukrainoje ir sąžiningus rinkimus 2004 metais” tuo atveju, jeigu paaiškės, kad Ukrainos prezidento rinkimai suklastoti. Tuo atveju esą numatytos ne tik ekonominės, bet ir politinės sankcijos.

Rusijos prezidentas, kalbėdamas Hagoje Europos Sąjungos partnerystės narių susirinkime, kai buvo keliamas Ukrainos rinkimų klastojimas, pasakė, kad Vakarai neprivalo kištis į kitos valstybės vidaus reikalus. Tačiau jis pats net du kartus atvyko prieš pat rinkimus į Kijevą ir reiškė paramą valdžios kandidatui V. Janukovič. Rusija gerbsianti Ukrainos teritorinį vientisumą ir jos nepriklausomybę. Jis ten gyrė Maskvos organizuojamą bendrąją ekonominę sąjungą, į kurią be Rusijos įeitų Ukraina, Baltarusija ir Kazachstanas. Ergo, balsuokite už prorusišką kandidatą, “teisingai pasirinkite”, ir priminė, jog 49 proc. Ukrainiečių mano, kad sąjunga su broliška Rusija atneš Ukrainai ekonominį gerbūvį. Tačiau L. Kučma, tuoj po tarptautinių derybų, gruodžio 2 d., atsirado Vnukovo oro uoste ir tarėsi su Rusijos prez. V. Putin, kai Ukrainos Rada nubalsavo sudaryti tautinę laikinąją vyriausybę.

S. Tūbėnas

TEISĖS EKSPERTAI KRITIŠKAI VERTINA A. PAULAUSKO POŽIŪRĮ Į PREZIDENTO PAREIGAS

Vilnius, gruodžio 2 d. (ELTA). Respublikos Prezidentas turi tam tikrą teisę, o kartais ir pareigą netvirtinti siūlomų kandidatų į ministrus, jei juos tvirtindamas jis pažeistų Konstitucijoje įtvirtinus principus bei Prezidento priesaiką.

Taip teigiama Teisės projektų ir tyrimų centro ketvirtadienį paskelbtoje išvadoje.

“Konstitucijos 82 straipsnio 1 dalyje yra nustatytas išrinkto Respublikos Prezidento priesaikos Tautai turinys: būti ištikimam Lietuvos Respublikai ir Konstitucijai, sąžiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingam. Priesaikos aktas yra teisiškai reikšmingas ir dėl to, kad jis įpareigoja Prezidentą veikti tik taip, kaip reikalauja Tautai duota priesaika. Taigi sprendamas, ar tvirtinti pateiktas ministrų kandidatūras, Prezidentas turi įsitikinti, kad šiuo aktu nebus sudaryta tokia Vyriausybė, kuri neatitiks Konstitucijoje valdžios atstovams keliamų reikalavimų”, - pažymi teisininkai.

Teisės projektų ir tyrimų centro išvada paskelbta Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui pareiškus, kad Prezidento V. Adamkaus pareiga - pritarti šią savaitę Ministro pirmininko Algirdo Brazausko pateiktai būsimos Vyriausybės sudėčiai. Savo nuomonę A. Paulauskas grindė tuo, kad Prezidentas, pateikęs jam kandidatų į ministrus sąrašą, turi mažai konstitucinių galių ką nors pakeisti bei rizikuoja sukelti politinę krizę.

“Prezidentas turi teisę daryti politinę įtaką formuojant Vyriausybės kabinetą. Jis gali išreikšti nuomonę apie kandidatą, pageidauti matyti kitą kandidatą - ne tą, kurį siūlo Vyriausybė. Tačiau dažniausiai Prezidentas tai daro prieš

Premjerui pateikiant viso kabineto sudėtį. Šiandien Prezidentas yra gavęs viso kabineto sudėtį, ir jo pareiga - patvirtinti šitą kabinetą”, - ketvirtadienį “Žinių radijui” sakė A. Paulauskas.

Savo ruožtu teisės ekspertai atkreipia dėmesį į Konstitucijos 5 straipsnį, kuris nustato, kad valdžios įstaigos, tarp jų ir Vyriausybė, tarnauja žmonėms. Jie taip pat ragina atsižvelgti į tai, kad Konstitucijos 93 straipsnio nuostatos dėl ministro priesaikos reikalauja iš Prezidento įsitikinti, kad ministrų pasišventinimas dirbti sąžiningai, ištikimai ir teisėtai tarnauti Lietuvai nekelia abejonių.

“Prezidentas pažeistų savo priesaiką, jei tvirtintų ministrus kandidatus, kurie pagal surinktus duomenis neatitinka Konstitucijoje ir ministro priesaikoje keliamų reikalavimų”, - pabrėžia ekspertai.

Teisininkai taip pat primena, kad Konstitucija nenustato apribojimų Respublikos Prezidentui priimant sprendimą dėl Vyriausybės sudėties tvirtinimo.

“Konstitucinis Teismas 1998 m. sausio 10 d. nutarime nurodė, kad, remiantis parlamentinės demokratijos principais, įtvirtintais Konstitucijoje, darytina prielaida, kad Ministro Pirmininko ar ministrų skyrimas priklauso nuo Seimo pasitikėjimo. Kita vertus, Konstitucinis Teismas nurodė, jog negalima ignoruoti to, kad Prezidentas, būdamas vykdomosios valdžios dalis, turi tam tikrų politinio poveikio galimybių Vyriausybės personalinės sudėties formavimui”, - tvirtinama teisės ekspertų dokumente.

Teisininkai patikslina, jog Prezidentas, sudarydamas Seimo daugumos remiamą Vyriausybę, negali atsisakyti jos

tvirtinti politiniais sumetimais - pavyzdžiui, todėl, kad jam nepatinka Seimo daugumos remiamų partijų programos. Tačiau, priimdamas sprendimą dėl kandidatų į ministrus, jis turi vadovautis konstituciniais reikalavimais valdžios pareigūnams.

“Prezidentas ne tik neprivalo automatiškai tvirtinti Vyriausybės sudėties, bet atvirkščiai - jis privalo įsitikinti, kad, priimdamas sprendimą šiuo klausimu, jis nepažeidžia Konstitucijoje įtvirtintų reikalavimų valdžios atstovams”, - pažymi Žmogaus teisių stebėjimo instituto valdybos pirmininkas Kęstutis Čilinskas.

Savo ruožtu Prezidentas Valdas Adamkus, reaguodamas į A. Paulausko pareikštus argumentus, kodėl jis turėtų patvirtinti jam pateiktą ministrų kabineto sudėtį, pavadino Seimo Pirmininko žodžius “spaudimu”.

“Nuolat palaikau ryšį su Seimo Pirmininku, todėl jo pasirinktą būdą mane spausti per radiją laikau nekorektišku. Puikiai žinau Konstitucijos man suteiktas galias ir atsakomybę tvirtinant Vyriausybę”, - teigė šalies vadovas, reaguodamas į A. Paulausko pareiškimus.

Ketvirtadienį pavakare valstybės vadovas susitiko su abejonių sukėlusiais kandidatais į ministrus - socialdemokratu Rimantu Vaitkumi ir “darbiečiu” Viktoru Muntianu.

Paskirtojo Premjero Algirdo Brazausko pateiktas socialdemokratų kandidatas į švietimo ir mokslo ministro postą R. Vaitkus šalies vadovo abejonių per susitikimą neišsklaidė. Prezidentui V. Adamkui jis pats patvirtino padaręs klaidų. Nepaisant to, R. Vaitkus tikina nepadaręs nusižengimo ir mano, jog gali būti ministras.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Atkelta iš 2 psl.)

Castro paskelbė, kad lapkričio 8 d. Amerikos doleris nuo tos dienos nebus Kuboje naudojamas kaip legalus pinigas, o bus keičiamas į “pesos”. Keičiant pinigus, teks pridėti 10% priedo. Sakoma, kad kubiečiai skubėjo į bankus pakeisti savo “pesų”.

• **Rusijos fizikas** Valentin Danilov buvo nuteistas 14 metų kalėjimo už šnipinėjimą Kinijos naudai. Jis gynėsi, kad informacija, kurią jis naudojo, yra plačiai žinoma ir jis neturi žinių apie kokias ginklų programas

• **Po devynerių metų** Amerika nebeturi uždavinių Bosnijoje, kur ji prižiūrėjo taiką.

Šioje vietovėje uždavinius atlieka Europos Sąjunga. Amerikiečiai su nedidele grupe padės ieškoti buvusius karo nusikaltėlius. Greito reagavimo daliniai Bosnijoje priklausys keturioms šalims, kurios turės buvusiojo Jugoslavijoje po 1.500 kareivių.

• **Buvęs JAV** valstybės sekretorius Colin Powell aplankė Izraelio premjerą Sharon. Prašė jį padėti palestiniečiams leisti išrinkti Palestinos naują vadą. Sharon prižadėjęs netrukdyto palestiniečiams.

• **Sveikatos ir darbo** ministrai svarstė St. Kitts mieste kaip kovoti Bermudos salose prieš AIDS epidemiją. Nusta-

tyta, kad šiame regione Bermudos salyne siaučia Aids liga nemažiau kaip Saharos Afrikos regione.

• **Čikagos miesto** taryba priėmė planą, kuris perleidžia Australijos-Ispanijos vyriausybėms apmokamų vieškelį tvarkymą ir pinigų rinkimą. Už tą biznį miestas gaus 1.8 milijardus dolerių per 99 metus.

• **JAV Kongreso** pakomitetis nustatė, kad Irako Sadam Hussein režimas per 1991 – 2000 metus nelegaliai gavo už naftą pajamų net 21.3 milijardų dol.

• **Venezueloje** buvo nušautas prokuroras Danilo Anderson, kuris bandė susišaudyti su policija.

Europos Sąjungos užsienio reikalų vadovas Javier Solana ir Lietuvos prez. Valdas Adamkus tariasi Kijeve Ukrainos krizės metu. *Reuters*

PREMJERAS IR SEIMAS BUS ATKAKLŪS, KILS KONSTITUCINĖS KRIZĖS GRĖSMĖ

Vilnius, gruodžio 3 d. (ELTA). Premjerui Algirdui Brazauskui atsisakius pakeisti kai kuriuos kandidatus į ministrus, o Prezidentui Valdui Adamkui nepatvirtinus jo suformuotos Vyriausybės sudėties, šalyje gali kilti konstitucinė krizė.

Tokios krizės grėsmę įžvelgė Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto dekanas doc. dr. Juozas Žilys, *Eltai* komentuodamas susidariusią politinę situaciją. “Jei Ministras pirmininkas ir Seimas bus atkaklūs, Vyriausybės sudėtis gali būti nepatvirtinta. Tuomet akivaizdžiai kyla konstitucinės krizės grėsmė. Jos plėtojimosi ir galimų pasekmių nenorėčiau komentuoti”, - teigė teisininkas.

Pagal Konstituciją prezidentas Seimo sprendimu skiria Ministrą pirmininką, paveda jam sudaryti Vyriausybę ir tvirtina jos sudėtį. Tai reiškia, jog šalies vadovas negali atsisakyti tvirtinti kurio nors vieno ar kelių ministrų kandidatūrų. Pasiūlyti tvirtinti ne visą Vyriausybės sudėtį gali tik ją formuojantis premjeras.

Todėl, anot J. Žilio, šalies ir Vyriausybės vadovai turi asmeniniuose pokalbiuose susitarti dėl kiekvienos kandidatūros, kad paskui nekiltų Ministrų kabineto nepatvirtinimo grėsmė. Siekiant išvengti galimos konfrontacijos, koalicijos partnerės turėtų suderinti optimaliausią Vyriausybės sudėtį.

Prezidento, Ministro pirmininko ir Seimo galios formuojant Vyriausybę buvo išsamiai išaiškintos 1998 metų sausio 10 dienos Konstitucinio Teismo nutarime. Jame konstatuota, kad Lietuva yra parlamentinė respublika, todėl Vyriausybė yra politiškai atsakinga

Seimui. “Turi būti suformuota tokia Vyriausybė, kuri užsitikrintų parlamento pasitikėjimą”, - pažymėjo Teisės fakulteto dekanas.

Vyriausybės formavimo procese, visų pirma - parenkant Premjerą tam tikras vaidmuo tenka ir Prezidentui. “Kas bus Ministras Pirmininkas, lemia politiniai partijų susitarimai. Prezidentas, dalyvaujdamas šiame procese, gali daryti tam tikrą įtaką savo autoritetu, patarimais, reikšdamas nuomonę, - aiškino J. Žilys. - **Tačiau Prezidentas nėra tiesiogiai atsakingas už Vyriausybės darbą**, todėl ir jo vaidmuo sudarant Vyriausybę yra bendresnio pobūdžio. O procesui einant į pabaigą ryškesnio Prezidento vaidmens Konstitucijoje nematau ne tik pagal jos raidę, bet ir pagal turinį”.

Anot teisininko, Vokietijos, kurios teisės sistemoje dar ryškiau išreikštas parlamentinės respublikos pobūdis, vadovas apskritai neturi Ministrų kabineto formavimo svėrų. “Rinkimus laimėjusios partijos vadas praktiškai automatiškai tampa federaliniu kancelieriu, o prezidentas tik patvirtina akivaizdų politinio proceso rezultatą”, - teigė pašnekovas.

A. Brazauską premjeru Seimas patvirtino lapkričio 25 dieną. Šalies vadovas jo suformuotą Vyriausybės sudėtį turi patvirtinti per 15 dienų, t. y. iki gruodžio 10-osios.

Pagal Vyriausybės įstatymą Ministras pirmininkas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo paskyrimo pristato Seimui savo sudarytą ir Prezidento patvirtintą Vyriausybę bei pateikia svarstyti jos programą. Vyriausybė gauna įgaliojimus veikti, kai Seimas posėdyje

dalyvaujančių parlamentarų balsų dauguma pritaria jos programai. Jei Seimas motyvuotu nutarimu nepritaria šiai programai, Premjeras ne vėliau kaip per 15 dienų pateikia svarstyti naują programą.

Lietuvos teisės aktuose nenumatyta, kaip turėtų elgtis šalies vadovas, Ministras pirmininkas ar Seimas, jei V. Adamkus atsisakytų patvirtinti Vyriausybės sudėtį.

Ketvirtadienį šalies vadovas pradėjo susitikimus su A. Brazausko pasiūlytais kandidatais į ministrus. Teigiama, jog didžiausią prezidento nepasitenkinimą kelia pretendentai į Švietimo ir mokslo bei Susisiekimo ministerijų vadovus - socialdemokratas Rimantas Vaitkus ir Darbo partijos vicepirmininkas Viktoras Muntianas. Socdemas siejamas su dokumentų klastojimu, “darbietis” palankumo nesulaukia dėl galimo interesų konflikto ir ankstesnės veiklos.

A. Brazauskas ne kartą buvo raginamas pakeisti bent jau šiuos kandidatus, tačiau jis pareiškė negalėjęs perkalbėti koalicijos partnerių.

SEIME RENGIAMASI TAM, JEI PREZIDENTAS NEPATVIRTINS MINISTRŲ

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS). Seimo pirmininko pavaduotojas Česlovas Juršėnas ketvirtadienį parlamentarams pareiškė esąs pasirengęs tam, jog prezidentas Valdas Adamkus gali nepatvirtinti jam pateikto naujojo ministrų kabineto. “Tam variantui, apie kurį jūs kalbate, aš esu seniai pasirengęs, ir mes neprapulsime. Tikrai neprapulsime”, - sakė Č. Juršėnas, atsakydamas į Seimo nario Juliaus Veselkos klausimą.

TEISMAS ANTROJO UKRAINOS PREZIDENTO RINKIMŲ TURO REZULTATUS PASKELBĖ NEGALIOJANČIAIS

Kijevas, gruodžio mėn. 3 d. (ELTA, BNS, www.DELFI.lt). Aukščiausieji Ukrainos teisėjai penktadienį paskelbė, kad šioje buvusioje sovietų valstybėje vykę prezidento rinkimai - negaliojantys, ir paragino surengti naują balsavimą, suteikdami teisinę pergalę opozicijos kandidatui Viktorui Juščenko bei dešimtims tūkstančių protestuotojų.

Aukščiausiojo teismo nuosprendyje konkrečiai apie “pakartotinio balsavimo” pobūdį neužsiminta. Tačiau nuosprendyje pažymėta, kad jis turėtų įvykti gruodžio 26 dieną, leidžiant suprasti, jog tai būsiąs praėjusį mėnesį vykusio antrojo rinkimų turo pakartojimas. Opozicija teigė, kad antrojo prezidento rinkimų turo metu sukčiauta.

Po rinkimų, kuriuose susigrūmė į Vakarus linkstąs V. Juščenko ir Maskvos remiamas ministras pirmininkas Viktoras Janukovičius, Ukrainoje kilo krizė. Ji šalį nugramzdino į sumaištį bei sukėlė įtampą tarp Rusijos ir Vakarų. Teismas sutiko su V. Juščenko įtarimais, kad lapkričio 21 dienos ture sistemingai sukčiauta.

Išgirdę apie teismo sprendimą, dešimtys tūkstančių protestuotojų, vilkinčių paramą V. Juščenko simbolizuojančiais oranžiniais drabužiais, Kijevo Nepriklausomybės aikštėje ėmė skanduoti “Juščenko! Juščenko!” bei leisti saliusus.

“Tai didelė pergalė visiems žmonėms aikštėje. Tai didelė demokratijos pergalė”, - žurnalistams sakė opozicijos parlamentarai Mykolas Katerinčukas.

Teisėjai parėmė V. Juščenko stovyklos argumentus, jog per rinkimus sistemingai sukčiauta. Teismo salėje sprendimas sutiktas plojimais.

Šis sprendimas, regis, prieštarauja tam, ko tikėjosi kadenciją baigiantis prezidentas Leonidas Kučma. Jis ragino rengti visiškai naujus rinkimus. Jiems organizuoti būtų prireikę iki trijų mėnesių. Tuo metu jis būtų likęs tarnyboje. Per ketvirtadienio derybas Maskvoje L. Kučmą parėmė Rusijos prezidentas Vladimir Putin.

Teismo sprendimo laukė ne tik pagrindiniai kandidatai į šalies vadovo postą V. Janukovičius ir V. Juščenko, bet ir tarptautiniai derybininkai, kurie iškart po teismo sprendimo žadėjo vėl rinktis Kijeve.

“Mums, žinoma, gaila, kad mūsų kandidatas nesugebėjo tapti prezidentu po antrojo rato. Mes pripažįstame liaudies valią, išsakytą pakartoti-

niu balsavimu”, - sakė žurnalistams V. Janukovičiaus vadovaujamos Regionų partijos narys, deputatas Ivanas Kuras.

Prezidento ir premjero spaudos tarnybos kol kas atsisako komentuoti teismo sprendimą.

Vienas iš artimų V. Juščenko bendražygių, deputatas Piotras Porošenka patvirtino opozicijos pasiryžimą siekti, kad būtų pakeista CRK sudėtis ir padidėtų rinkimų proceso skaidrumas. Šito taip pat reikalauja Vakarai. “Aukščiausiojo teismo sprendimas įgalina reikalauti, kad prezidentas atstatydintų vyriausybę, gubernatorių, reikalauti, kad būtų pakeista CRK sudėtį. Šiame etape Leonidas Kučma turi mažiau galimybių stabdyti šį procesą”, - sakė jis. “Aukščiausiojo teismo sprendimas pakeitė padėtį, ir parlamentas priims visus galimus sprendimus, kad klastotė būtų neįmanoma”, - sakė parlamentaras.

Aukščiausiojo teismo sprendimas galutinis, neginčijamas ir turi būti įvykdytas, penktadienį pareiškė Aukščiausiosios Rados pirmininkas Volodymyr Lytvyn. “Reikia tiesiog vykdyti”, - pabrėžė jis. “Gera, kad atsirado aiškumas. Parlamentui tereikia priimti sprendimus”, - pridūrė V. Lytvyn. Aukščiausiojo teismo sprendimu nustatyta pakartotinio balsavimo data - gruodžio 26-oji. Dabar, būtina pakeisti prezidento rinkimų įstatymą. Pasak jo, frakcijos “Mūsų Ukraina” narių pateiktuose įstatymų projektuose esama daug teigiamų momentų.

Į Lietuvą atvyko JAV politologas Zbignev Brzežinski. Jis dalyvavo Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus globuojamoje konferencijoje Europos ir transatlantinio bendradarbiavimo klausimais.

Žymus politologas, buvęs JAV prezidento Jim Carter patarėjas nacionalinio saugumo klausimais, dalyvaus konferencijoje “Transatlantinio bendradarbiavimo iššūkiai ir galimybės plačioje ir laisvoje Europoje”. Šioje konferencijoje daugiausia dėmesio skiriama Baltarusijos, Ukrainos, Moldovos bei Pietų Kaukazo problemoms.

Z. Brzežinski buvo aršus Sovietų Sąjungos kritikas, įtakingas prezidento Johnson administracijos bendradarbiavimo su Rytų Europa propaguotojas. Politologas Lietuvoje lankysis ketvirtą kartą – paskutinį kartą Lietuvoje jis buvo 2002 metais, po aukščiausio lygio NATO susitikimo Prahoje, kai Lietuva ir dar 6 Vidurio Europos šalys buvo pakviestos į NATO.

G.W.BUSH: UKRAINIEČIŲ VALIA TURĖTŲ BŪTI IŠGIRSTA

Otawa, gruodžio 1 d. (BNS). JAV prezidentas George W. Bush paragino greitai ir taikiai išspręsti Ukrainos rinkimų krizę ir rasti tokį sprendinį, kuris atspindėtų ukrainiečių liaudies valią.

"Labai svarbu, kad ten neprasidėtų smurtas, ir labai svarbu, kad liaudies valia būtų išgirsta", - sakė jis per spaudos konferenciją, kurioje dalyvavo ir Kanados premjeras Paul Martin.

Ukrainos opozicija tvirtina, kad šalies prezidento rinkimų rezultatai buvo suklastoti promaskvietišku pažiūrų premjero Viktoro Janukovič naudai. Su juo per rinkimus varžėsi provakarietiškas opozicijos vadovas Viktor Juščenka.

Opozicija, reikalaujanti, kad antrojo rinkimų rato, įvykusio lapkričio 21 dieną, rezultatai dėl sukčiavimo būtų panaikinti ir kad būtų surengtas pakartotinis balsavimas, rengia Kijeve protesto akcijas, kuriose dalyvauja dešimtys tūkstančių žmonių.

P.Martin savo ruožtu pareiškė: "Demokratijos esmė ta, kad rinkimai būtų laisvi, atviri ir skaidrūs ir kad jie būtų tokie rinkimai, kuriais liaudis galėtų

pasitikėti". Jis pridūrė, kad rinkimų Ukrainoje neturi veikti išorės įtaka, "įskaitant Rusiją".

G.W.Bush sakė telefonu kalbėjęs su Lenkijos prezidentu Aleksandr Kwasniewski, kuris yra JAV Irako karo sąjungininkas, ir padėkojęs jam už tai, kad jis buvo nuvykęs į Ukrainą padėti taikiai spręsti šalių nesutarimus.

"Kaip tik galėjau, stengiausi paskatinti jį ir toliau vaidinti konstruktyvų ir naudingą vaidmenį. Tikėkimės, šis klausimas bus greitai išspręstas ir liaudies valia paaiškės", - sakė JAV prezidentas.

G.W.Bush, kuris palaiko draugiškus santykius su Rusijos prezidentu Vladimir Putin, sakė nematęs ir negalįs komentuoti jo pastabų, kad Ukrainos krizė turi būti sprendžiama be užsienio kišimosi.

“ES PLĖTRA NETURI STATYTI NAUJŲ ‘BERLYNO’ SIENŲ”

Europos Sąjungos plėtra Europoje neturi kurti naujų skiriamųjų linijų, pasikalbėjime brazilų žurnalistams prieš artėjančią vizitą šioje šalyje pareiškė Rusijos prezidentas Vladimir

Iš kairės: Julius Veblaitis, Garbės konsulas Eugene C. Rainis, Danutė Gedeikienė ir Rimantas Bitėnas.

Rimo Gedeikos nuotr.

Putin. "Europos plėtra - tai šiuo metu pasaulyje vykstančio natūralaus integracijos ir globalizacijos proceso dalis", - sakė Rusijos Federacijos prezidentas. "Tačiau visai natūralu, kad mes atkreipiame dėmesį, jog vykstant šiems procesams, plečiantis Europos Sąjungai, Europoje neturi būti kuriamos kokios nors skiriamosios linijos, kokios nors naujos virtualios "Berlyno sienos", - pabrėžė V.Putin.

Jis pareiškė, kad Rusija ne-

rimavo dėl to, kokios įtakos Europos Sąjungos plėtra turės tradiciniams prekybiniais ir ekonominiais ryšiams su partneriais Vidurio bei Rytų Europoje. "Mums ir dabar kai kurie dalykai tebekelia nerimą. Tačiau apskritai noriu pažymėti: vis dėlto mūsų dialogas su Europos Sąjunga vystosi teigiama linkme ir mes, kaip parodė pastarojo meto praktika, sugebame siekti kompromiso - beje, (tai sugeba) abi pusės, tiek Rusija, tiek mūsų europi-

niai partneriai", - sakė V.Putin.

Jis pareiškė, kad ES yra svarbiausia Rusijos prekybinė ir ekonominė partnerė.

"Jai (ES) tenka maždaug 50 procentų visos mūsų užsienio prekybos apyvartos. Pati Rusija yra Europos šalis, ir ne tik todėl, kad čia įsikūrę visi svarbiausi politiniai bei ekonominiai centrai, bet (ir todėl kad) rusiška, Rusijos kultūra, visų pirma yra europinė kultūra", - tvirtino Rusijos prezidentas V.Putin. **BNS**

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

LXXVII

Savarankiška LKP, jos CK atlaikęs SSKP CK plenumė, M.Gorbačiovo ir jo svitos spaudimą Vilniuje, norėjo ir toliau būti "vadovaujančia" respublikoje, bet kai artėjant rinkimams į Aukščiausiąją Tarybą Sąjūdis ėmė agituoti tik už savo siūlomus kandidatus, "atsiskyrėliai" pasijuto įžeisti, kita vertus ir šiaip žmonėms nepatiko, kad vis vengė aiškiai pasisakyti (vis tebesijausdama kaip valdančioji) dėl Lietuvos nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo. Sąjūdžio agitatoriams buvo lengva pradėti nuteikinti žmones prieš savarankišką LKP dėl jos pirmtakės nusikaltimų. Iš dalies tai paaiškina kodėl ir Sąjūdžio spaudoje labai jau menkai rašyta apie akivaizdų Nepriklausomybės priešą - LKP ant SSKP platformos, judišką jos veiklą. O tai irgi ėmė atšaldyti santykius tarp savarankiškos LKP ir Sąjūdžio – pastarojo vadovai nebenorėjo dalintis valdžia.

Vykdant Kremliaus direktyvas, M.Burokevičiaus partijai sovietinė kariuomenė smur-

tu perdavinėjo LKP CK, kitoms vadinamosioms sąjunginėms organizacijoms priklausiusius pastatus, turta, steigė periodinius leidinius, organizavo rusakalbiams radijo ir televizijos laidas, būrė juos į įvairias antilietuviškas organizacijas. Ypač daug buvo sovietinės karininkijos, kagėbistų organizacijų, masiškai spausdinusių ir platinusių antilietuviškus lapelius, laikraščiuose – atsišaukimus, kreipimus, pareiškimus, kurių bendras turinys: grąžinti Lietuvą į "SSRS tautų šeimą". O jeigu ne... Pavyzdžiui gali būti 1990 m. lapkričio 19 d. "*Tarybų Lietuvos*" (Nr. 32) išspausdintas karininkų internacionalistų kreipimasis į Lietuvoje tarnaujančius sovietinės armijos karininkus, praporščikus, seržantus, į darbininkus ir tarnautojus (kreipimasis parengtas M. Burokevičiaus, CK). Jame rašoma: "Diktatoriškasis Landsbergio režimas negailestingai persekioja kitaminčius, naikina bet kuriuos tarybų valdžios demokratijos laimėjimus.(...) Landsbergio šali-

ninkams įsakius, respublikoje pradėta arši kampanija prieš armiją. Iš Parlamento tribūnos masinės propagandos priemonėse mes esame vadinami okupantais (...). Ar ilgai taip bus trypiama mūsų garbė ir orumas? Kaip ilgai politiniai separatistai dar bandys mūsų kantrybę? Šiandien mūsų padėtis kritiška, išseko ir kantrybė. Atėjo valanda, kai mes privalome ponui Landsbergiui pareikšti, jog savo rankose mes turime ginklą ir sugebėsime apginti savo ir savo šeimų, ir savo liaudies garbę".

Melu ir pažadais mėgino sustabdyti Lietuvos ir kitų Baltijos šalių veržimąsi nepriklausomybėn ir M. Gorbačiovas. Tikruosius M. Gorbačiovo ir jo šalininkų kėslus, atrodo, teisingai atspindi jo interviu SSRS ir Prancūzijos radijo bei televizijos žurnalistams, išspausdintas ir minėtoje "*Tarybų Lietuvoje*" (1990 m. gruodžio 3 d., Nr.34). I klausimą apie galimybes atsiskirti nuo SSRS Baltijos valstybėms M. Gorbačiovas atsa-

ko: "(...) Mes negalėsime atsiskirti. (...) Mes turėsime pasielgti taip, kad kiekviena tauta įgytų suverenumą, turėtų galimybę organizuoti savo gyvenimą, realizuoti savo kultūrinius poreikius ir kartu bendradarbiautų su kitomis, kaip kad buvo dešimtmečius ir šimtmečius..."

Vadinasi, ir toliau bendradarbiauti pažymėtose, sovietinės armijos, KGB budriai saugomose ribose, o apie politinį ekonominį savarankiškumą negali būti ir kalbos. Tautos, respublikos bus tiek laisvos ir savarankiškos, kiek teksis leisti imperijos valdovas. Tiesa, čia nieko naujo. Tai beveik 500 metų Rusijos carų puoselėta idėja: viena imperija nuo vandenynų iki vandenynų; vienas jos valdovas – caras; viena imperijoje kalba – rusų; vienas tikėjimas – stačiatikių (tuometu – komunistinis).

"Stipraus centro" (tarp jų ir LKP (SSKP) naujus siekius, kaip atrodo, rodo 1989 m. Maskvoje išleista nedidukė L. Baltenkovos knyga "Nacionaliniai santykiai ateityje", platinta tarp SSRS liaudies deputatų, tarp SSKP suvažiavimo delegatų. Knygoje išskiriamos tokios svarbiausios mintys: plėsti respublikų teises – nemarksis-tiška; masės (tautos) ne vi-

suomet teisios, ne visuomet žino, ko nori; daugiatautė valstybė turi būti unitarinė; SSRS turi būti tik unitarinė, centralizuotai valdoma valstybė; respublikos, įsijungusios į SSRS, yra praradusios savo valstybingumą – jos perėjo į bendrą SSRS valstybingumą; didelė klaida, kad ankstesnėse SSRS konstitucijose respublikoms buvo numatyta teisė išstoti iš SSRS, dėl ko nepasisėkė išgyvendinti nacionalizmo; kuo skubiau reikia atsakyti respublikinio padalijimo, o vietoje jo visą SSRS suskirstyti į kraštus, sritis ir rajonus. Pavyzdžiui, Pabaltijo kraštas, Užkaukazės kraštas, o kiekviena krašte sudaryti sritis bei rajonus pagal gyvenančių tautų daugumą; tik esant centralizuotam valdymui, tik esant vieningai visai SSRS liaudies ūkio sistemai, įmanomas sėkmingas ekonominis ugdymas ir t.t.

Nuo SSKP imperijos šalininkų iš "stipraus centro" pozicijų, veiklos formų ir metodų nesisėkė ir Lietuvoje esančių viešų ar užsislaptinusių tos politikos propaguotojų ir vykdytojų – okupacinės armijos, SSKP padalinio – M.Burokevičiaus partijos, jedinstveninkų, įvairių jų komitetų, įkuriama pagal tą patį scenarijų visose Baltijos valstybėse, veiksmai. (Bus daugiau)

PASVEIKINIMAS LIETUVIAMS

**Tautinių mažumų ir išeivijos departamento
prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio
direktoriaus Antano Petrausko sveikinimas**

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybai

Ir

*Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos
pirmininkui Gabrieliui Žemkalniui*

Brangūs tautiečiai!

Nuoširdžiai sveikinu jus, jūsų asmenyje visus užsienio šalyse gyvenančius lietuvius Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų progą.

Nenumaldomas laikas apsuoko dar vieną ratą. Į istoriją palydime 2004-uosius, mūsų šeimoms, artimiesiems, mūsų Tėvynei Lietuvai.

Atsigręždami į besibagiančius metus, turime kuo didžiuotis ir džiaugtis. Lietuva tapo NATO, Europos Sąjungos nare. Į šį tikslą mes susitelkę eįjome ne vienerius metus. Lietuvos siekius aktyviai palaikė mūsų tautiečiai užsienyje. Šią paramą mes Lietuvoje aukštai vertiname ir esame už ją labai dėkingi.

Stiprėja Lietuvos ryšiai su užsienio šalyse gyvenančiais lietuviais. Šiomet Lietuvos Vyriausybė patvirtino departamento parengtą Užsienio lietuvių bendruomenių rėmimo 2004-2006 metų programą, kuri atveria naujas perspektyvas stiprinti išeivijos ryšius su Lietuva, išlaikyti lietuviybę, kalbą, kultūrą, tradicijas mūsų tautiečių gyvenamuose kraštuose.

Užsienio lietuvių reikalais nuolat domisi, gerai žino jų padėtį ir problemas aukščiausi valstybės pareigūnai. Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų pirmininkų suvažiavime, vykusiame š.m. rugpjūčio mėnesį Birštone, neišdildomą įspūdį padarė Respublikos prezidento J.E. Valdo Adamkaus dalyvavimas ir pasakyta jame kalba.

Sveikindamas jus Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų progą, linkiu jums, brangūs tautiečiai, kad šis nuostabus laikas į jūsų namus ir širdis atneštų palaimą, ramybę, džiaugsmą, kad jus lydėtų santarvė ir išsipildytų visi jūsų lūkesčiai.

SEIMAS TĘSIA RYŠIUS SU ČEČENIJA

Seime buriama tarpparlamentinių ryšių grupė su Čečėnijos Respublika Ičkerija, taip pat Seimo narių grupė "Už demokratišką Baltarusiją". Pirmoji grupė siekia užsiregistruoti kaip tarpparlamentinių ryšių grupė, antroji - pagal Seimo Statuto straipsnį, leidžiantį steigti laikinąsias grupes bendriems interesams konkrečiu klausimu.

Abi grupės inicijavo Tėvynės sąjungos frakcijos atstovai. Pirmąją - Rytas Kupčinskas, antrąją - Rasa Juknevičienė. Tačiau abiejose grupėse yra ir kitų frakcijų, taip pat ir valdančiųjų, atstovų.

Tarpparlamentinių ryšių grupės su Čečėnija iniciatoriai teigia sieksiantys taikaus konflikto Čečėnijoje sprendimo. Lietuva, kaip ir visa tarptautinė bendruomenė, nepripažįsta daugiau kaip prieš dešimtmetį nepriklausomybę paskelbusios Čečėnijos Respublikos Ičkerija ir laiko šią Šiaurės Kaukazo respubliką Rusijos dalimi. Tačiau Lietuva yra prisijungusi prie tarptautinės bendruomenės ragi-

Antanas Petrauskas

nimų taikiomis priemonėmis spręsti konfliktą Čečėnijoje.

Parlamentarų grupės "Už demokratišką Baltarusiją" atstovai ketina remti šios šalies demokratines jėgas, skatinti lietuvių ir baltarusių tautų bendradarbiavimą. Lietuva, turinti 650 kilometrų sieną su Baltarusija, pastarąją A. Lukašenkos dešimtmetį laikosi "kritiško dialogo" politikos Minsko atžvilgiu - ignoruoją aukštus režimo pareigūnus, prisijungia prie tarptautinės kritikos, tačiau palaiko pragmatišką pasienio, transporto ir ekonomikos bendradarbiavimą, įgyvendina šviečiamuosius projektus Baltarusijos opozicijai, žiniasklaidai, studentams ir intelektualams.

Ankstesnės kadencijos Seime taip pat veikė tarpparlamentinių ryšių grupė su Čečėnija ir net dvi grupės su Baltarusija. Į vieną grupę buvo susibūrę Seimo nariai, siekiantys palaikyti ryšius su Baltarusijos opozicija, antrąją - su komunistine Baltarusijos valdžia.

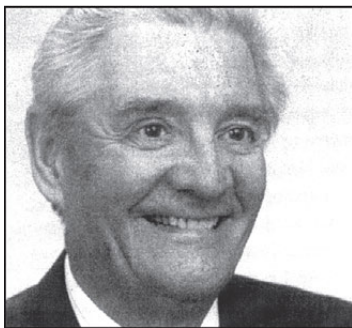
Tarpparlamentinių ryšių grupė laikoma oficialiai įkurta, kai Seimo posėdyje paskel-

MOKSLO LAIKŲ MANO DU DRAUGAI

Antanas Dundzila

Šiuo metu Illinois universiteto Mechaninės ir pramoninės inžinerijos fakulteto žurnale buvo paminėti du tos mokyklos auklėtiniai, pasaulinio masto profesionalai, Romualdai - Viskanta ir Kašuba. Keturis kart per metus gan ištaigingai leidžiamas "M&IE Illinois" žurnalas, 2004 m. rudens numeryje Viskantą ir Kašubą, kartu su keliais kitais akademikais, su pasididžiovimu atžymėjo savo auklėtiniais, kurie "tiesia kelius į šios mokslo srities ateitį". Tai reikšminga atestacija iš universiteto, kurį didžioji JAV spauda kasmet mini tarp dešimties geriausių inžinerijos mokyklų Amerikoje. Po pusšimčio metų profesinės darbuotės, Viskantos ir Kašubos atsiekimai savaime jau daro įnašą šiai universiteto reputacijai.

Žurnale Viskanta ir Kašuba pristatyti akademinėje aplinkoje priimtu profesinių biografijų būdu. Paminėjimui skiriamose vietoje tos biografijos kalba, kas universitetui svarbu. Toks išeities taškas retkarčiais yra įdomūs ir mums, nes išeivijos kasdienybėje profesionalams niuansams dėmesio būna mažai.

Romualdas Viskanta

Romas Viskanta mechaninę inžineriją Illinois universitete bakalauro baigė 1955, o 2003 iš Purdue universiteto pasitraukė pensijon emeritu, ilgus metus profesoriavęs Goss vardo pasižymėjusio profesoriaus titulu. Beruošiant daktarą, į jį atkreipė dėmesį Purdue profesūra, jį paskatino galvoti apie darbą akademiname pasaulyje. Apie penkmetį dirbo Argonne Laboratorijoje prie Čikagos, po to asocijuoto profesoriaus titulu pradėjo darbuotis Purdue, kur labai greitai, po šešių metų pakeltas pilnu profesorium. "Ma-

biama apie jos įkūrimą ir vadovą. Seimo pirmininkas apie grupės įkūrimą informuoja atitinkamos šalies parlamentą.

Į tarpparlamentinių ryšių grupę su Čečėnija yra užsirašę 11, į grupę "Už demokratišką Baltarusiją" - 12 parlamentarų. Iš viso naujajame Seime parlamentarai pareiškė norą inicijuoti daugiau kaip 30 tarpparlamentinių ryšių grupių.

BNS

ne ypač traukė darbas su jaunais žmonėmis, stebėti jų pažangą", Viskanta yra teigęs. Su diplomus jau įsigijusiais studentais Viskanta daugiausiai ir darbavosi, tyrinėdamas šilumos mokslo sritį, įskaitant šilumos mainus, termodinamiką ir skysčių mechaniką. Išsikristalizavus gamtosaugai, jis darbavosi oro ir vandens taršos bei šilumos kitimo uždaviniuose. Pagal "M&IE Illinois" žurnalą, savo atsiekimų jis nerūšiuoja pagal svarbą, bet asmeniškai kukliai pasisako apie savo daugiau kaip 500 paskelbtų darbų: "Daugumoje darbų atlikdavo studentai; aš gi formulavau uždavinius ir jų sprendimams duodavau kryptį." Nors pensijoje nuo 2003, Viskanta šiuo metu dar dirba su dviem daktarantais.

Bendrai lygindamas profesines pastangas pramonėje bei akademijoje, Viskanta taip išsireiškia: "Pramonėje yra mažiau galimybių profesinei iniciatyvai, tačiau, norint profesiniai augti akademiniam pasaulyje, reikia daug įtemčiau darbuotis. Universitetas iš individo tikisi daugiau už pramonę pastangų."

Viskantos profesiniai laimėjimai atžymėti ilgu sąrašu pripažinimų, premijų ir apdovanojimų. Visų čia neišvardinsi. Jis, turbūt, bus vienintelis iš lietuvių, išrinktas Amerikos Inžinerijos Akademijos pilnateisiu nariu. (JAV yra dvi mokslinės akademijos - Mokslo Akademia ir Inžinerijos.) Jis - Miuncheno Technikos universiteto garbės daktaras. Konsultantu bei su paskaitomis yra dalyvavęs daugelyje kraštų, įskaitant ir Lietuvą, Lietuvos Mokslo Akademijos užsienio narys. Dalyvavo daugelyje technikos komitetų, konferencijų organizatorius, žurnalų redaktorius; dalyvavęs išeivijos Mokslo ir kūrybos simpoziumuose.

Romualdas Kašuba, Illinois universitetą bakalauro baigė 1954, ten pat gavo magistrą ir 1962 - mechaninės inžinerijos daktarą. Pradžioje darbavosi erdvių pramonėje, o nuo 1968 - Cleveland State universitete, dėstė, buvo inžinerijos daktarantų programos direktorium ir mechaninės inžinerijos departamento galva. Ši patirtis 1986 jį atvedė į Northern Illinois universitetą, į dar tik organizuojamos inžinerijos mokyklos dekaną pareigas. Tarp pirmųjų uždavinių reikėjo sukomplektuoti dėstytojus, verbuoti studentus ir mokyklai išrūpinti akademinį pripažinimą. Šis nepaprastai svarbus pripažinimas, universitetų aplinkoj žinomas akre-

ditacijos vardu, buvo gautas per keturis metus. Straipsnyje sakoma, kad Kašuba "išugdė stiprią inžinerijos mokyklą vien iš sumanymo ir vilties". Kai 2004 dekanas Kašuba pasitraukė pensijon, jo vadovybėje veikė keturi departamentai, darbavosi 50 dėstytojų ir studijavo 1,600 studentų. Kašubos atsiekimuose rikiuojasi ne tik praktinė inžinerija, bet ir moksliniai tyrinėjimai, ir pastangos inžinerijos pedagogikoje, ir administracija. Tarp atžymėjimų bei apdovanojimų galima suminėti kvietimus skaityti paskaitas į Tokyo Technologijos institutą apie universitetų reorganizavimą bei vertinimą. Su paskaitomis yra dalyvavęs Kinijoje, Vokietijoje, Danijoje, Italijoje, Australijoje, Lenkijoje, Venecueloje, Prancūzijoje ir aišku, Lietuvoje. Turi garbės daktarą iš Kauno Technologijos universiteto, yra Lietuvos Mokslų Akademijos nariu užsienyje. Dalyvauja lietuvių išeivijos veikloje.

Romualdas Kašuba

R. Viskantą ir R. Kašubą

Illinois universitetas yra atžymėjęs Pasižymėjusių alumnų apdovanojimais. Apdovanojimų šaknys glūdi 1951-1955 metų bėgyje, kai pradėjome studijuoti: pradžioje Čikagoje, Navy Pier'e gan vargingose patalpose (nors tuomet apie tai negalvojome!), o vėliau Urbanoje, tuometiniame universiteto centre. Ir Navy Pier, ir Urbanoje lietuvių buvo gražus būrys, apie 70-80. Tos šaknys dalinai pateisina šio rašinio šiek tiek nostalgiką pavadinimą apie mokslo draugus. Visi mokslo draugai nepaprastai džiaugiasi šiais atsiekimais!

Tačiau yra dar vienas niuansas - šalia studijų dienų, studentiškų dainų bei anuomet įsižiebusių draugysčių. Amerikiečiuose yra žinomas posakis, kad "Už kiekvieno žymaus vyro stovi žymi moteris". Šiuo rašiniu atžymėjus Romus - Viskantą ir Kašubą - yra būtina su tolygiu bičiuliškumu suminėti jų žmonas - Birutę Viskantiene ir Nijolę Kašubienę. Jos žino ar bent numano geriau už mus, kiek reikėjo, kad ir talentu apdovanotų pastangų, visa tai pasiekti.

Nuotraukoje iš kairės yra: Garbės konsulo sūnus, ambasadoriaus V. Ušacko sūnus ir duktė, žmona Loreta, LR ambasadorius V. Ušackas, garbės konsulas E. Rainis, žmona Jane ir Rimantas Bitėnas.

Rimo Gedeikos nuot.

ELIZABETH, NJ

NAUJAS GARBĖS KONSULATAS

Spalio 24, sekmadienį, Lietuvos klubo, Kearny, New Jersey, Lietuvos Respublikos ambasadorius Amerikai dr. Vygaudas Ušackas, oficialiai atidarė Lietuvos Garbės konsulatą, skirtą New Jersey valstijai. Garbės konsulu yra paskirtas Eugene C. Rainis, kuriam ambasadorius V. Ušackas įteikė užsienio reikalų ministro Antano Valionio pasirašytą įgaliojantį dokumentą, konsulato antspaudą, Lietuvos vėliavą ir gana išpūdingai atrodančią konsulato įstaigos iškabą. Tai pirmas toks atvejis New Jersey valstijoje, kurioje priskaitoma per 20,000 lietuvių kilmės amerikiečių.

LB Elizabetho apylinkės valdybos vardu Rimantas Bitėnas lietuviškai ir angliškai pristatė garbės konsulą, pabrėždamas, kad Eugene Rainis yra Brown and Brothers Harrison and Co. privataus banko New York partneris. Tai yra akcijų ir vertybinių popierių finansinė firma. Pagrindinis jo darbas per eilę metų yra valstybinių obligacijų-bonų globalinė priežiūra. Konsulas yra taip pat kelių mokslo įstaigų New Yorke ir šv. Vincento ligoninės investicijų patarėjas. Pobūvyje dalyvavo ir jo žmona Jane bei sūnus su žmona; taip pat dalyvavo ambasadoriaus Ušacko žmona Loreta, su dukra Paule ir sūnumi Raimonu.

Ambasadorius V. Ušackas, pasveikinęs konsulą, išreiškė viltį, kad E. Rainio finansinė patirtis prisidės prie Lietuvos verslo, biznio ir turizmo plėtos, nes Lietuva yra sparčiai auganti šalis su gyva ekonomika, turinti palankų klimatą įvairiam verslui. Garbės konsulai paprastai neatlieka tokių užduočių, susijusių su Lie-

tuvos pilietybės prašymais, vizų reikalais bei kitais juridiniais dokumentais. Tokiais reikalais reikia kreiptis į čia, rytiniam pakraštį, esantį Lietuvos konsulatą New Yorke.

Po ambasadoriaus žodžių E. Rainį tradicine lietuviška juosta papuošė dr. Rasa Apanavičienė, o Loreta Stukienė jam įteikė savo vyro velionies dr. Jokūbo Stuko knygą "Awakening Lithuania". Eugene Rainis yra trečios kartos Amerikos lietuvis, kurio protėviai atvyko į šį kraštą 1880 metais. Jis pats gimė ir augo Brooklyne, o mokslus baigė Fordhamo Universitete. Savo žodyje jis trumpai papasakojo apie savo profesiją, šeimą, ir norą padėti Lietuvai. Lietuviškai temokąs jis, deja, tik žodį "labas" pasakyti. Su juo kalbant tiesiog dvelkia draugiško ir nuoširdaus žmogaus asmenybė.

Po oficialiosios dalies, Žilvinas Bublįs pristatė "Sutaro" kapelos muzikantus, kurie čia per šimtą esančių dalyvių trankiai linksmino savo kaimiška muzika, įtraukdami daugumą sėdinčių į šokių sukūrį. Atrodo, kad visa tai svečiams padarė visai teigiamą įspūdį.

Julius Veblaitis

CLEVELAND, OH

ANDRIUS BELZINSKAS BAIGĖ 14 M. TARNYBĄ

A. Belzinskas pradėjo dirbti "Taupoje" 1990 metais, eidamas kasininko pareigas. Jis darbščiai ir kompetetingai aptarnavo "Taupos" kredito kooperatyvo narius, dažnai budėdamas prie "langelio" ir sekmadieniais po šv. Mišių Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijoje.

Nuo 1995 metų jis tvarkė paskolų skyrių. Vėliau jis užėmė vis atsakingesnes pareigas ir tapo įstaigos vedėjo asistentas.

"Andrius "Taupai" ir jos

nariams daug pasitarnavo per daugelį metų, ir man pačiam buvo didelis ramstis," teigia Aleksas Spirikaitis, Taupos įstaigos vedėjas.

Spalio mėnesį, Andrius pradėjo naują darbą Fifth Third banke, Aurora priemiesčio skyriuje. Nuo to laiko A. Belzinskas ten perima nekilnojamo turto paskolų skyriaus vedėjo pareigas.

Andrius Belzinskas

"Taupos" narių ir direktorių vardu, dėkojame Andriui už jo ilgus metus sąžiningo ir gražaus darbo", tarė Vytas Kliorys, "Taupos" direktorių tarybos pirmininkas. "Viena prasme, mums gaila, kad praradome talentingą tarnautoją. Kita prasme, mes džiaugiamės, kad vienas didžiausių bankų šioje valstybėje parinko jį į atsakingą postą. Tai daug pasako apie Andriaus talentus ir bendrai apie "Taupos" tarnautojų kokybiškumą. Mes dėkojame Andriui už įdėtą darbą ir linkime jam kuo geriausios sėkmės naujose pareigose."

Paskolas "Taupoje" ir toliau tvarko Aleksas Spirikaitis ir Ingrida Janušauskaitė-Mourzine. Aleksas dirba "Taupoje" jau 19 metų, o Ingrida nuo 1999. "Taupa" šiais metais jau išdavė \$2.3 milijonų naujų paskolų ir patyrė ypatingai didelį susidomėjimą paskolom per paskutinius du mėnesius.

Taupa šiais metais švenčia dvidešimtuosius sėkmingos veiklos metus.

Algis Rukšėnas

NEW YORK, NY

Lapkričio 28 d., sekmadienį, Apreiškimo parapijos bažnyčioje šv. Mišias atlaikė buvęs parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas. Jis atskrido į New Yorką Padėkos dieną. Po Mišių, jis paaiškino parapijiečiams savo išvykimo iš New Yorko ir pasitraukimą iš klebono pareigų priežastis ir visų tų įvykių eigą ir nuoširdžiai pareiškė norą būti parapijiečių suprantas. Jis buvo šiltai priimtas ir buvo maloniai pabendrauta.

Apreiškimo parapijos taryba suorganizavo jau dešimtus metinius Padėkos pietus. Meniu buvo tradiciniai amerikiečių patiekalai. Dalyvavo konsulas Algirdas Dambrasukas su ponija. LB NY apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė trumpai visus pasveikino ir pareiškė padėką rengėjams ir šeiminiškėms, ir žinoma, Jonui Kucai, už gerai paruoštus pietus. Apreiškimo parapijos administratorius kun. Fonti irgi visus pasveikino ir palaimino. Buvo atsilankęs Laurynas Misevičius iš CT, kuris pranešė, kad "Amerikos lietuvis", naujas lietuviškas laikraštis, jau turi ir vakarinę dalį "Vakarų Pakrantė". Žilvinas Bublįs iš NJ pranešė, kad lietuviško "Baltic" teatro premjera įvyks gruodžio 11 d., šeštadienį, 7 v.v. Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 216 Ripley Place, Elizabeth, NJ. Vaidinimas yra miuziklas - "Savaitgalio romanai" pagal Kazio Sajos pjesę. Dėl bilietų skambinti Žilvinui - tel: 732 382-0908.

RENGIAMOS KŪČIOS

Apreiškimo parapijos Kūčios rengiamos drauge su vyr. skautėm židinetėm gruodžio 12-ą, sekmadienį, tuojau po lietuviškų Mišių. Bus paruošti tradiciniai Kūčių vakaro valgiai, proga pagiedoti Kalėdų giesmes ir visus kviečia atsilankyti į šią mūsų tautinių papročių šventę.

Kalėdinės kortelės - po 8 dėžutėje - parduodamos Apreiškimo parapijoje už 5.00 dol. Jų vaizdai yra Apreiškimo parapijos altorius ir prakartėlė. Jos ne tik tinka siųsti, bet jos primins šią gražią bažnyčią, kuri tiek ilgai buvo skaitoma tradicine lietuvių parapija.

Liūdna žinia, kad ilgametis Apreiškimo parapijos choro narys Povilas Dulkė mirė šį savaitgalį. Jis anksčiau su žmona Mildred priklausė Angelų Karalienės parapijai, bet, parapijai užsidarius, perėjo į Apreiškimo parapiją. Palaidotas St. Charles kapinėse, Long Island.

Atsimainymo parapijos Kūčios bus sekmadienį, gruodžio 19-ą po lietuviškų Mišių. Bilietai po 20 dol.

Kasmet JAV State Department išduoda 50,000 imigrantų vizų (žalių kortų) loterijos būdu. Lošimas šia loterija nieko nekainuoja ir yra gana paprasta. Prašymai priimami elektroniniu būdu nuo penktadienio, lapkričio 5-os 2004 iki penktadienio, sausio 7-os 2005. Laimėjusiems bus pranešta tarp gegužės ir birželio mėnesių ir gaus teisę pastoviai gyventi. Galimybė laimėti yra apie viena iš šimto arba net viena iš trijų šimtų.

Dr. Giedrė Kumpikaitė

ST. PETERSBURG, FL

KŪČIŲ VAKARIENĖ KLUBE

Tradicinė Kūčių vakarienė Lietuvių klube rengiama gruodžio mėn. 24 d., penktadienį, 6 val. vak. Salė bus atidaroma 5:30 val. (ne anksčiau). Kaina suaugusiems - 16.00 dol., vaikams - 10.00 dol. Prie stalų sodinama po 8 asmenis. Prašome vietas užsisakyti ir bilietus įsigyti iki gruodžio mėn. 19 d. pas **Laimutę Alvarado** tel.: 360-1064.

TRADICINIS NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Lietuvių klube rengiamas gruodžio 31 d., penktadienį. Salė atidaroma 8 val. vak. Įdomiai išpuoštoje salėje bus patiekta įvairių mėsos bei žuvies valgių bufetas, papildytas įvairiomis mišrainėmis, daržovėmis, vaisiais, tortais, pyragais ir kitais gardumynais. Šampanas ant stalų ir mėgstama "FRED" orkestro šokių muzika sups vakaro dalyvius šventinėje nuotaikoje. Vietas užsakyti iki gruodžio 26 d. pas Laimutę Alvarado tel.: 360-1064. Įėjimas asmeniui - 35 dol.

DĖMESIO KLUBO PIETŲ LANKYTOJAMS

Pranešame, kad 2004 m. gruodžio mėn. 26 d., sekmadienį ir 2005 m. sausio mėn. 2 d., sekmadienį, klubas bus uždarytas ir pietų nebus. Lauksime visų atsilankant sekmadienį, 2005 m. sausio mėn. 9 d.

KULTŪROS BŪRELIO PLANAI

Lapkričio mėn. 9 d. klubo Kultūros būrelis turėjo susirinkimą, kuriame buvo aptarta šio sezono veikla. Numatoma surengti keletą vakaronių su programa, taip pat patyrinėti galimybes atsikviesti žodžio, muzikos ar dainos menininkus iš kitur. Klubo pirmininkė A. Karnienė, kuri vadovauja ir Kultūros būreliui, pageidavo, kad būrelis perimtų į savo rankas visą klubo kultūrinį gyvenimą.

PASITRAUKĖ CHORO VADOVAS

Dr. Bronius Kazėnas, vadovavęs keletą metų St. Peters-

(Nukelta į 10 psl.)

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos sostinėje rengiama jau tradicine tapusi tarptautinė “Vilniaus konferencija”, kurioje ketinama aptarti paramą demokratijos ir laisvės sklaidai į Rytus nuo dabartinės Europos Sąjungos (ES) ir NATO. Kaip pranešė Užsienio reikalų ministerija, gruodžio 3-4 dienomis vyksiančiame renginyje dalyvaus Prezidentas Valdas Adamkus, laikinai einantis užsienio reikalų ministro pareigas Antanas Valionis, JAV Kongreso narys, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos Parlamentinės Asamblėjos pirmininkas Alcee Hastingsas, Švedijos ir Latvijos parlamentariai, Slovakijos, Danijos, Prancūzijos, Belgijos, Vokietijos, Latvijos, Švedijos ir Vengrijos diplomatai, tarptautinių santykių ekspertai iš Lenkijos, Slovakijos, Prancūzijos, JAV, ES ir NATO pareigūnai.

Konferencijoje bus svarstoma, kaip JAV ir Europos šalys toliau tęs bendradarbiavimą su Ukraina, Moldova, Baltarusija ir Pietų Kaukazo valstybėmis, kaip ES ir NATO galėtų prisidėti prie Rytų Europos ir Pietų Kaukazo valstybių pastangų vykdyti reformas.

Pirmą kartą “Vilniaus konferencija” - strateginių partnerių abipus Atlanto diskusija svarbiausiais užsienio politikos klausimais - buvo surengta 1997 metais ir nuo tada vyksta kasmet.

Lietuvos Seimas patvirtino šešių, jau anksčiau sudarytų parlamentinių delegacijų vadovus.

Kaip numato ketvirtadienį priimtas nutarimas, Seimo delegacijai NATO Parlamentinėje Asamblėjoje vadovaus Seimo narys socialdemokratas Juozas Olekas. Darbo partijos frakcijos narys Virginijus Domarkas vadovaus Seimo delegacijai Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) Parlamentinėje Asamblėjoje.

Lietuvos Seimo 2005 metų delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininku patvirtintas socialdemokratas Algirdas Paleckis.

Seimo delegacijai Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje vadovaus Darbo partijos frakcijos narė Jadvyga Zinkevičiūtė.

Lietuvos Seimo delegacijos Europos Sąjungos ir Viduržemio jūros valstybių Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininku patvirtintas Darbo partijos atstovas Jonas Lionginas.

Valstiečių ir Naujosios demokratijos frakcijos narė Laima Mogenienė vadovaus Seimo delegacijai Vakarų Europos Sąjungos Asamblėjoje.

Pasipuošę oranžiniais šalikais ir kaspinėliais Seimo Tėvynės sąjungos frakcijos nariai ir parlamento darbuotojai penktadienį pasitiko į Seimą atvykusią populiarią Ukrainos dainininkę, Eurovizijos konkurso nugalėtoją Ruslaną.

Tėvynės sąjungos frakcijos seniūnas Andrius Kubilius įteikė jai simbolinę oranžinių gėlių puokštę.

Susitikime su Tėvynės sąjungos atstovais, kuris užtruko gerokai ilgiau negu planuota, Ruslana kalbėjo apie įvykius Ukrainoje, mielai fotografavosi su politikais ir dalino autografus.

Atvykusi koncertuoti į Vilnių, Ruslana sakė, kad jai tai - “taip pat galimybė papasakoti, kas iš tikrųjų vyksta Ukrainoje”.

Dainininkė pažymėjo esanti nepriklausoma nuo politikos, tačiau teigė negalinti būti nepriklausoma nuo to, kas vyksta jos šalyje. “Neatsisakėme jokių koncertų Europoje, nutarėme važiuoti, raginti remti mus. Jau yra aišku, kad Ukraina nenutils, nes žmonės parodė savo charakterį, parodė savo laisvės, teisingumo, sąžiningumo siekį”, - sakė ji.

Ruslana pažymėjo, kad per rinkimus Ukrainoje buvo daug melo, manipuliacijų. “Jeigu man leistų pasirinkti, jeigu suteiktų galimybę pajusti laisvę, aš niekada neičiau į aikštę, neskelbčiau bado akcijos. Bet man nesuteikė galimybės pasirinkti, nedavė šanso, todėl aš šiandien tokia. Mane asmeniškai jau neįmanoma palaužti”.

Nepaisant įtempto vizito Lietuvoje grafiko, Eurovizijos konkurso nugalėtoja sakė nesijaučianti pavargusi. “Man čia labai patinka. Per susitikimus jaučiu žmonių paramą ir tai man suteikia jėgų”, - sakė ji.

Susitikime dalyvavęs Europarlamento narys **Vytautas Landsbergis** pastebėjo, kad padėtis Ukrainoje jam primena gražiausius Lietuvos laikus.

“Labai norėčiau būti ten kartu su Ukrainos žmonėmis ir dar kartą pergyventi tą nepaprastą laisvės dvasios pakilimą. Sąjūdis dabar Ukrainoje. Ta pati dvasia ir veiksmai labai panašūs”, - sakė Kovo 11-osios Akto signataras V. Landsbergis.

Susitikime su Ruslana taip pat dalyvavo neseniai Ukrainoje apsilankę ir išreiškę solidarumą ir paramą šios šalies laisvės siekiams parlamentariai konservatoriai Julius Dautartas ir Kazys Starkevičius.

Ukrainos prezidento rinkimų krizės derybose: Javier Solana, prez. Valdas Adamkus, Viktor Juščenka, prez. Aleksander Kwasniewski.

ELTA

V. ADAMKUS: ESU NELABAI LAIMINGAS, MATYDAMAS

L. KUČMĄ PAS V. PUTIN

Vilnius, gruodžio 3 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus šeštadienį greičiausiai vėl vyks į Ukrainą tarpininkauti Ukrainos Prezidento rinkimuose dalyvavusių Viktoro Janukovičiaus ir Viktoro Juščenkos derybose. V. Adamkus teigia neabejojantis, jog Ukrainoje bus surengti rinkimai, kol kas tik neaišku kokia forma.

Kartu V. Adamkus, jau dukart Ukrainos Prezidento Leonido Kučmos kvietimu vykęs tarpininkauti derybose, neslepia nepasitenkinimo L. Kučmos sprendimu ketvirtadienį Maskvoje susitikti su Rusijos vadovu Vladimir Putin.

Kadenciją baigiantis Ukrainos Prezidentas Leonidas Kučma, po apsilankymo Maskvoje sugrįžęs į Kijevą, ketvirtadienį pareiškė sutiksis tik su visiškai naujais rinkimais, kurie išspręstų krizę po praėjusį mėnesį vykusių Prezidento rinkimų. Jis dar pridūrė norįs, kad rinkimų rengimo procesas būtų kuo spartesnis.

“Aš jo (L. Kučmos - ELTA) pareiškimo nevertinčiau kaip jo galutinio nusistatymo. Prisiipažinsiu, kad nelabai jau esu laimingas, matydamas jį staiga iš sostinės po visų derybų išskridusį į Maskvą ir tenai darant tokius pareiškimus”, - penktadienį žurnalistams sakė V. Adamkus.

V. Adamkus teigė neabejojantis, kad penktadienio popietę Ukrainos Aukščiausiasis teismas priims sprendimą, kuris “tikriausiai ir pakreips visą paskutinį apskritojo stalo derybininkų posėdį”.

Jei iš tiesų būtų rengiami visiškai nauji rinkimai, pagal Ukrainos įstatymus nei V. Janukovičius, nei V. Juščenka

JUNGTINĖSE TAUTOSE LIETUVA VIENINTELĖ SUSILAIKĖ DĖL REZOLIUCIJOS PRIĖMIMO

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) Lietuva pareiškė atskirą nuomonę praėjusią savaitę Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje vienbalsiai priimant Rusijos ir jos sąjungininkių inicijuotą deklaraciją dėl Antrojo pasaulinio karo pabaigos 60-mečio paminėjimo kitų metų gegužės 8-9 dienomis.

Kaip skelbta, Rusijos prezidentas Vladimir Putin pakvietė Baltijos šalių vadovus atvykti į gegužės 9-ąją planuojamą pergalės prieš nacistinę Vokietiją minėjimą Maskvoje, Estijos ir Latvijos prezidentus viliodamas galimybe tądien pasirašyti kelerius metus atidėliotą valstybės sienos sutartį su šiomis šalimis.

Lapkričio 26 dieną priimtoje JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijoje gegužės 8 ir 9-oji skelbiamos atminimo ir susitaikymo dienomis, visos šalys-organizacijos dalyvės (iš viso Jungtinėse Tautose yra 191 šalis), JT struktūros ir nevalstybinės organizacijos, taip pat visi žmonės raginami pagerbti žuvusiųjų Antrajame pasauliniame kare atminimą.

Tai, kad rezoliucijos priėmimui Rusija teikė milžinišką reikšmę, rodo ir tas faktas, kad dalyvauti ją priimant į Niujorką atvyko Rusijos užsienio reikalų viceministras Jurijus Fedotovas.

Deklaracijos priėmimas vyko per karštas diskusijas.

juose negalėtų dalyvauti. V. Juščenkos rėmėjams palankėnis yra pakartotino antrojo rinkimų turo variantas.

Penktadienį V. Adamkus priėmė populiarią Ukrainos dainininkę, Eurovizijos konkurso nugalėtoją Ruslaną, aktyviai remiančią Ukrainos opozicijos vadą V. Juščenką.

Nors Lietuva ir balsavo už deklaracijos priėmimą, Lietuvos ambasadorius prie JT Gediminas Šerkšnys, perskaitė pareiškimą, kuriame pabrėžiama, kad "Antrojo pasaulinio karo pabaigos paminėjimas ir jo aukų pagerbimas neįmanomas, nepagerbiant ir Sovietinės okupacijos ir represijų aukų".

"Lietuvai, kaip ir visoms trims Baltijos valstybėms, Ant-rasis pasaulinis karas prasidėjo su Sovietų okupacija ir aneksija, kaip Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmė. 1945-ųjų gegužės 8 reišė vienos totalitarinės ideologijos - fašizmo - pabaigą, tačiau kita - totalitarinis komunizmas - išplėtė savo dominavimą. Todėl 1945-ųjų gegužės 9 d. Lietuvai reiškia, kad ji buvo palikta okupuota dar 45 metams", - sakė Lietuvos ambasadorius.

Praėjusią savaitę Vilniuje susirinkę Baltijos šalių prezidentai derino bendrą poziciją, ar priimti Rusijos prezidento kvietimą kitų metų gegužės 9-ąją vykti į Maskvą, tačiau galutinio sprendimo nepriėmė.

Lapkričio viduryje beveik šimtas europarlamentarų pasirašė Baltijos šalių ir Didžiosios Britanijos atstovų inicijuotą laišką, kuriame pasaulio valstybių vadovai raginami įvertinti tikruosius Rusijos prezidento V.Putin kvietimo "politinius tikslus".

"Istorijos kontekste 2005 metų gegužės 9-ąją siūlomas aukščiausio lygio renginys pažymės ne Antrojo pasaulinio karo pabaigą, bet reikš pritarimą sovietų okupacijai ir totalitarinio komunizmo nuskaltimams", - rašoma laiške, tarp kurio iniciatorių yra Lietuvos atstovas Europos Parlamento narys konservatorius Vytautas Landsbergis.

Doloresa Kazragytė

XXXXI
LAIMĖ
TARPNASTRUTŲ

Saulė leidžiasi į iškarpytą eglyno viršūnių kontūrą, stūk-santį tolokai nuo Vytauto namo. Sėdim ant prieangio laiptelių. Aplinkui vien nastur-tos: dega, švyti, juokiasi, linksmina širdį. Su nasturtomis visada saulė. Šį namą Vytas nusipirko prieš keletą metų, kai paliko miestą. Neliko našlys, neišmestas iš darbo, neišsiskyrė su Danguole. Rašo laiškus dukrai į Lenkiją. Ir gyvena tarp šių Žemaitijos kalvų prie upelio ir nedidelio beržyno. Vienas. Tik šuo drau-ge – kvailas, neveislinis, pri-klydęs žemaitukas, įnirtingas sargas Čemeris. Dažnai atva-žiuoja žmona Dangė. Ir vėl išvažiuoja.

Vytas ir Danguolė buvo du “ugnikalniai”. Abu – vienos profesijos. Abu pamišę dėl savo darbo. Puikūs, linksmi, be saiko draugiški, skolinantys pinigų ir užmirštantys, kas kiek skolingas (abu dažnai važinėdavo į komandiruotes užsienin, turėjo pinigų), įdo-miai kalbantys, viskuo besido-mintys, knygomis, straipsniais apsirovę, visada mirtinai “nusikalę” ir iki paryčių ne-išleidžiantys išeiti, jei užsuki aplankyti. Kava geriama be proto, rūkoma be proto. Jokių laiko, etiketo varžtų. Gali už-sukti, skambinti bet kuriuo paros metu. Keli draugai žino-jo, pas kokią kaimynę raktas, kaimynė žinojo, kam galima jį duoti. Jų dukrą augino mo-čiutė, Vyto mama, kitame miesto gale. Dukrą abu “užpul-davo” dažnai, užversdavo do-vanomis, bučiniiais, meile ir vėl “išpuldavo” į savo dievi-namą veiklą: projektai, konfe-rencijos, susitikimai, koman-diruotės...

- Tau liūdna?! – šaukdavo į telefono ragelį Danguolė, kai užtikdavau namuose. – Nesu-prantu! Kokio velnio prisigal-voji?! Tiek veiklos, galimybių, darbo, o jai liūdna. Varyk pas mus! Turiu daug papasakoti.

Užaugo dukra. Baigė vi-durinę. Išvažiavo studijuoti į Varšuvą. Ten ištekJė. Vytas ir Dangė vis dar sukasi, lekia, pro-jektuoja, važinėja, vis turtin-giau gyvena. Ir dirba... dirba.

Staiga – griaustinis iš gied-ro danguos: skiriasi! Danguolė ir Vytas skiriasi! ĮsimylėJo Dangė kažkokį vokitį. Taip jiedu “skyrėsi” gal metus. Neišsiskyrė. Galima būtų pa-sakyti: “Vytas jai atleido”. Ir vėl viskas – kaip buvę. Dirba, veikia, važinėja. Ir su dukra viskas gerai. Bet... su Vytu negerai. Išaiškėja – jis turi kitą moterį. Tiksliau, merginą.

Jauną. Studentę. Išsikelia su ja gyventi. Nuomoja butą.

Tą savo vienatvės ir sukrė-timo vasarą Dangė dažnai atvažiuodavo pas mane į kai-mą. Atlėgo meilė darbui. Pasi-prašė nemokamų atostogų. Neatpažįstamai pasikeitė. Tarytum iš jos buvo viskas atimta: namai, darbas, sveika-ta, dangus, žemė... Viskas. Rūdydavo ir rūkydavo, žiūrė-dama į ežerą, nieko negalėjo valgyti, tik pieno priversdavau išgerti, košę praryti, kad ne-reikėtų kramtyti. Ir eidavo ei-davo vieškeliais, miško keliu-kais po kelias valandas, paskui išgerdavo “arklinę” dozę mig-domųjų ir krisdavo į lovą. Guosk neguodęs, kalbėk ne-kalbėjęs, kad Vytas sugrįš, kad visa tai tik “vyriško klimakso” klystkeliai, kad jis negalės be jos, kad jie vienas kitam skir-ti... Nepadėjo. Dangė geso mano akyse.

- Kažkas neteisinga buvo mūsų gyvenime. Tas amžinas darbas, veikla. Buvome ro-botai, kuriems nereikia žinoti, kaip apsirengę, kaip susi-šukavę, kaip jis jaučiasi, kaip aš... Mums svarbu buvo vie-na: kaip mes dirbame. Gal bu-vome draugai.

- Dange, bet juk tai svar-biau negu meilužiai! Milijonai turi bendrą lovą, bet neturi vie-nas kito.

- O mes – nei viens kito, nei lovos...

- Palauk. Turėk kantrybės. Dangė verkia.

Vieną rytą pareinam su pil-nais krepšiais grybų (tai vie-nintelė veikla, kuri Danguolę atgaivindavo, kartais ir prajuo-kindavo) – Vytas besėdįs ant tiltelio prie ežero. Dangės Vy-tas! O! Nežinau, ką jie kalbė-josi šešias valandas prapuolę miške, bet grįžo laimingi. Vėl kartu. Vėl “ugnikalniai”. Ir vėl tą žiemą jų namai “verda”.

Praėjo dar treji metai. Kartą aplankiau ir... netikiu savo akimis – Danguolė susitvar-kiusi visą butą: daiktai savo vietose, švara, stalas neapkrau-tas, knygos neišmėtytos pa-kampiais, užtiesalai nesuvelti, kriauklėje nėra kalno nešvarių puodelių nuo kavos ir indų. Žodžiu – tvarka. Toks jausmas apėmė lyg kažkas čia pasi-baigė, numirė, lyg kas išėjo... Ilgam.

- Vytas dabar gyvens kai-me, - tyliai, kažkaip neįprastai ramiai pasakė Dangė.

- Kaip?! Vienas?!

Vienas, - nusišypsojo. – Ne romanas. Ne. Jis taip nuspre-n-dė, taip pasirinko. Pavargo.

- Dange, viską suprantu, bet kaip išmes viską iš galvos: mintis, projektus, idėjas... Ar galima sustoti taip staiga?

- Ne staiga. Jau dvejus me-tus kamavosi. Svarstė. Abejo-jo. Dabar apsisprendė.

Literatūros šventėje Čikagoje po premijų įteikimo laureatas Česlovas Senkevičius, Lietuvių fondo Pelnų skirstymo komisijos pirm. Kęstutis Ječius, Sofija Džiugienė, laureatas Stasys Džiugas ir poetas Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis.

Z. Degučio nuotr.

V. PRUDNIKOVAS DAINUOTŲ
IR TAPĖS MINISTRU

Kandidatas į kultūros mi-nistrus Vladimiras Prudniko-vas, tapęs ministru, atsisakytų parlamentaro mandato, tačiau operos scenos neišsižadėtų. Darbo partijos deleguojamas kandidatas teigia, kad ministro portfelio siekia iš idėjos, o as-menys, nenorintys, kad jis juo taptų, kalba skatinami asme-ninės nuoskaudos.

Po susitikimo su šalies va-dovu operos solistas sakė, kad pokalbis su prezidentu buvo naudingas ir geras – jis su šalies vadovu aptarė daug su kultūros sritimi susijusių prob-lemų, kurias reikia spręsti. Į prezidento ir patarėjų teiktas pastabas V.Prudnikovas, tapęs ministru, žadėjo atsižvelgti.

Prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaitė sakė, kad prezidentas Valdas Adamkus domėjosi, kokia yra kandida-to į ministrus kultūros politi-kos strategija, numatoma mi-nisterijos veiklos programa.

Pasak R.Grumadaitės, ša-lies vadovas akcentavo, kad būtina siekti išsaugoti kultūros paveldą, priminė “tragišką Lietuvos bibliotekų padėtį”, aptarė kultūros pristatymo užsienyje politiką.

Kandidatas į ministrus žur-nalistus tikino, kad jis neturė-jo tikslo tapti Kultūros minis-terijos vadovu. “Iš principo aš

knygos nepriduos išminties. Žinių, proto – gal, bet ne išminties. O gyvenimas at-siskleidžia, kai ateina išmintis.

Galvojau: tik žvelgdamas tyloje į nebylią, šaltą, milijar-dais žvaigždžių švytinčią Vi-satą, suvoki save. “Žodžiai – nesusipratimų šaltinis”, - prisi-miniau Lapės “filosofiją” iš “Mažojo princo”.

Gera būtų turėti “tylos die-ną” namuose, darbe, visur... Nors kartą per mėnesį. Gal kas pasikeistų į gerą? O gal ir ne. Nežinau.

turėjau būti partijoje, kad būčiau Seime, ir tikslo būti ministru pradžioje nebuvo. Tikslas buvo sukurti kultūros programą ir ją įgyvendinti. Bet dabar susiklostė tokios ap-linkybės ir aš galvoju, kad tai yra įsitikinimas ir idėja”, - pasakojo savų siekių motyvus V.Prudnikovas.

V.Prudnikovas tiki, kad jis būtų tinkamas ministerijos va-dovas, tačiau nesutiko atsakyti į nedidelį žurnalistų testą - išvardinti, kokie Lietuvos ob-jektai yra įtraukti į UNESCO sąrašą. V.Prudnikovas pareiškė, kad jų yra daug ir jų nevardin-siąs. “Į UNESCO įtraukta daug paminklų yra. Dabar jų nevar-dinsiu. Svarbiausi dalykai – išsaugoti Kuršių Neriją, aš manau. Labai svarbu, kad tai nebūtų tik statybinė aikštelė; išsaugoti (svarbu – *DELFI*) mūsų architektūrinius pamink-lus – žinot juos, ir mūsų sena-miestį, kad būtų labai aiški statybos programa ir taip toliau. Aš manau, kad Vilnius klestės ir Vilnius atrodys taip, kad jį pripažins visas pasaulis ir UNESCO“, - dėstė ministro posto siekiantis V.Prudnikovas.

V.Prudnikovo žodžiais, jis, tapęs ministru, atsisakys Seimo nario mandato, o koncertinę veiklą tik sumažins. “Algirdas Brazauskas pasakė šitaip: sutik-siu tik su viena sąlyga, jeigu tu toliau dainuosi (tapęs ministru – *DELFI*). Aš manau, kad su-derinsime tuos interesus”, - aiškino V.Prudnikovas.

Lenkijoje vykusiame 38-ajame tarptautiniame Vroclavo vieno aktoriaus spektaklių fes-tivalyje lietuvių aktorė Birutė Marcinkevičiūtė pelnė pagrin-dinį festivalio prizą. B. Mar-cinkevičiūtė buvo apdovanota ir specialiais prizais, sulaukė nemažai pasiūlymų dalyvauti kitų šalių monospektaklių fes-tivaliuose.

(Atkelta iš 7 psl.)

PASITRAUKĖ CHORO...

burgo lietuvių chorui, dėl asmeninių priežasčių iš šių pareigų pasitraukė. Klubo valdyba kreipiasi į pensininkus muzikus, galinčius vadovauti chorui ir norinčius bent žiemai persikelti į saulėtą Floridą. Dėl sąlygų skambinti telefonu klubo pirmininkei Angelei Karnienei, tel. (727) 347-3717.

Atsisveikinimą su choro vadovu dr. Bronium Kazėnu rengiame gruodžio mėn. 18 d. 1 val. p.p. klubo mažojoje salėje. Dalyvauja choristai ir klubo valdyba. Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės į choro pirmininkę arba į savo balsų seniūnus.

SVEIKINAME!

Š.m. lapkričio mėn. 21 d. specialiose pamaldose šv. Judo katedroje St. Peterburgo diecezijos vyskupas Robert N. Lynch įteikė Šv. Judo Apaštalo medalį Pranui Petraičiui už jo nuopelnus Šv. Kazimiero Lietuvių Romos Katalikų misijai St. Peterburge. Džiaugiamės, kad buvo įvertintas mūsų klubo narys, 14 metų vadovavęs Šv. Kazimiero misijos komitetui.

MINĖJOME KARIUOMENĖS ŠVENTĘ

Romo Kalantos Šaulių kuopa St. Peterburge lapkričio 21 d. gražiai paminėjo Lietuvos Kariuomenės šventę. Minėjimas pradėtas Šv. Vardo bažnyčioje pamaldomis, dalyvaujant uniformuotiems šauliams ir Lietuvos Vyčiams su savo vėliavomis. Šv. Mišias celebravo kan. Bernardas Talaišis ir kun. dr. Matas Čyvas, skaitinius skaitė Aurelija Robertson. Giedojo specialiai sudarytas choras, vadovaujamas Aldonos Varkalienės. Po pamaldų visi skubėjo į Lietuvių klubą pietums, po kurių minėjimas buvo tęsiamas toliau. Kuopos vadas Antanas

Gudonis pakvietė kun. dr. Matą Čyvą maldai už žuvusius karius ir partizanus. A. Gudonis pasakė kalbą, apie mūsų kariuomenės kūrimą 1918 metais, kai reikėjo gintis nuo mus puolančių bolševikų, bermontininkų ir lenkų. Jei būtume neturėję kariuomenės, nebūtų buvę nei to dvidešimt dviejų metų laikotarpio, kada Lietuva galėjo džiaugtis laisve.

Bažnyčioje ir minėjime klubo salėje dalyvavo ir Lietuvos kariuomenės karininkai: plk. lt. Viktoras Liepins ir plk.lt. Modestas Petrauskas, kurie šiuo metu atlieka tarnybą CentComm, Tampoje. Jie atvežė gražų sveikinimą Floridos lietuviams iš naujo Lietuvos kariuomenės vado brigados generolo Valdo Tutkaus, atsivežė specialų aparatą ir skaidres, kad galėtų parodyti šių laikų Lietuvos karius su moderniais ginklais ir transporto priemonėmis. Raminantis buvo ir plk. lt. M. Petrausko pareiškimas: jeigu reikės kariauti, tai kariausime ne vieni, nes turime NATO užnugarį.

Klubo popietėje, tarp įvairių konferencijų Sarasotoje ir Tampoje, lydima Garbės konsulo Alg. Karnavičiaus, lankėsi įgaliotoji ministrė iš Lietuvos ambasados Vašingtone Kornelija Jurgaitienė. Savo suglaustoje kalboje ji pasveikino floridiškius, sakydama, kad Amerikos lietuviai savo patyrimu gali daug padėti Lietuvai. Jūs turite puikių minčių ir jūsų pagalba tikrai reikalinga. Reikia stengtis traukti į lietuvišką veikimą ir naujai atvykusius, kad neprarastų šaknų būti lietuviams, kalbėjo viešnia.

Lietuviai karininkai buvo atvežę ir lietuviškos karinės spaudos, kurią greitai išsidalino popietės dalyviai. Klubo pirmininkė Angelė Karnienė padėkojo šaulių kuopai ir karininkams už gražiai ir įdomiai prastą minėjimą.

PIRMININKĖS DIENA

Spalio mėn. 31 d. popietėje, klubo pirmininkei Angelei Karnienei pasveikinus susirinkusius ir padarius kai kuriuos pranešimus, mikrofoną perėmė vicepirmininkė Aldona Andriulienė, sakydama, kad per keletą paskutinių popiečių mes susipažinome ir pagerbėme klubo valdybos narius ir direktorius, tačiau dar plačiau nesusipažinome su pačia svarbiausia klubo darbuotoja – mūsų pirmininke Angele.

Angelė gimė ir gyveno Kaune, praleisdama vasaras šeimos ūkyje, mamos gimtajame Pajavonyje. 1944 m. šeima pasitraukė į Vokietiją. Po karo gyveno Bavarijoje, Memmingene, kur mokėsi gimnazijoje. Ten susipažino ir su būsimo vyru Albinu. Atvykusi 1949 m. į Ameriką iškėlė ir gyveno Čikagoje, o 19858 m., vyro darbovietei persikėlus į Floridą, apsigyveno St. Peterburge. Čia Angelė studijavo biznio administraciją ir vadovavo savo nekilnojamojo turto – Real Estate – verslo įstaigai. Šioje srityje ji tebedirba ir dabar.

Dar gimnazijoje pradėjusi savo visuomeninę veiklą, Angelė ją tęsė ir atvykusi į JAV, aktyviai dalyvaudama Lietuvių Skaučių organizacijoje, eidama įvairias pareigas tiek skaučių vienetuose tiek Sesių vadovavimu. Prieš išvykdamą į Floridą vadovavo „Aušros vartų“ tuntui. Ji taip pat vadovavo pirmajai skaučių stovyklai Rako ūkyje, Michigan, kada dar ten nebuvo jokių pastatų. Tą vasarą stovyklavo 350 skautiško jaunimo.

Angelė aktyviai įsijungė ir į JAV Lietuvių Bendruomenės veiklą: ji buvo išrinkta 9, 10 ir 11 LB Tarybų atstove iš Floridos apygardos. Taip pat kurį laiką buvo LB Kultūros tarybos nare. 1961 m. buvo viena iš Lietuvių klubo St. Peterburge steigėjų, eidama klubo valdyboje įvairias pareigas. Ji įsteigė ir vadovavo „Lithuanian Heritage Studies“ anglų kalba kursams lietuviškos kilmės jaunimui, kas davė pradžią dabatinei „Saulės“ mokyklai. Įsteigė ir 13 metų vadovavo tautinių šokių grupei „Audra“, dalyvavo klubo chore, įsteigė ir tebevadovauja Kultūros būreliui.

A. Karnienė aktyviai reiškėsi ir nelietuviškoje veikloje. Ji buvo viena iš steigėjų ir pirmųjų direktorių tarptautinės St. Peterburgo organizacijos SPIFFS. Šešerius metus vadovavo St. Pete miesto Planning and Zoning Board komisijai. Jau 30 su viršum metų gieda šv. Judo katedros chore ir šiuo metu dar dalyvauja ir St. Peterburgo kolegijos chore.

Lietuvių kalėdinė eglutė Čikagos Mokslo ir Pramonės muziejuje.

E.Šulaičio nuotr.

CHICAGO, IL**KALĖDINĖ PROGRAMA ČIKAGOS MUZIEJUJE**

Kaip ir kiekvienais metais, taip pat ir šiemet, Čikagos pietinėje dalyje netoli Michigan ežero esantis Mokslo ir Pramonės muziejus, atžymi Kalėdinį sezoną šventinėmis eglutėmis bei programomis scenoje.

Čia jau yra papuošta 51 kalėdinė eglutė, jų tarpe ir lietuvių. Dar prieš Padėkos dieną pradėtos rengti įvairių tautų šventinės programos, kuriose randa vietos su Kalėdomis susiję papročiai, giesmės ir pan.

Lietuvius šių programų

rengime atstovauja Lietuvos Vyčių organizacijos tautinių šokių grupė (vadovas Frank Zapolis), kuris su kitų asmenų talka atlieka daugiau negu valandą užtrunkantį pasirodymą. Šiemet lietuviai savo kalėdinius papročius, giesmes, pajavirintus šokiais bei kitais dalykais demonstruos gruodžio 12 d. 2:45 val. po pietų muziejaus specialioje estradoje. Prieš lietuvių toje pačioje scenoje pasirodys ukrainiečiai.

Beje, muziejus yra 57-toje gatvėje ir šalia Lake Shore Drive ir lengvai pasiekiamas iš visų Čikagos dalių.

Ed. Šulaitis

kuopa penktadienį, gruodžio mėn. 3 d., 2 val. p.p. Pranciškonų koplyčios svetainėje rengia kalėdinį pabendravimą.

Parengimų vadovė Danutė Rogers asmeniškai palaikys ryšį su kiekviena nare, painformuodama apie organizacijos veiklą ir priimdama pageidavimus.

Gražina Giedraitienė sutiko eiti vicepirmininkės pareigas.

Dolores Jonaitienė dėl sveikatos laikinai pasitraukė iš finansų sekretorės pareigų. Jas perima G. Giedraitienė. Programoje: kun. Bernardo Talaišio pašnekesys, pabendravimo pajavairinimas, dalyvaujant Aldonai Varkalienei ir Editai Navickienei. Po programos – vaišės.

“Lietuvių žinios” Nr. 341
St. Petersburg, FL

PRENUMERUOKITE DIRVA

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

Prasmingiausia kalėdinė dovana

Stefanijos Stasienės knyga

“KULINARIJA IR PAPROČIAI”

Gausiai iliustruota nuostabiom Lietuvos vaizdų fotografijom, kurių fone įvairūs patiekalai.

Liuksusinis popierius, kietas viršelis.

Kaina su persiuntimu 25 dol.

Užsakyti galima šiuo adresu:

H. Stasas, 18112 Windward Rd., Cleveland, OH 44119

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais

9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

ĮVAIRENYBĖS

UŽ SOCIALINĖS PAŠALPAS - AUTOMOBILIS SAVIVALDYBEI

Sugriežtinus Socialinės paramos įstatymą, Šiaulių savivaldybė sutaupė net 2 mln. tam skirtų litų. Juos miesto valdžia panaudos savo reikmėms.

Šiais metais, palyginus su praėjusiais, socialinę pašalpą gaus beveik 1000 šiauliiečių mažiau. Specialistė pripažino, kad remtinų miestiečių sumažėjo ne dėl pagerėjusio gyvenimo, o dėl sugriežtintos pašalpų skyrimo tvarkos.

2004 metais, atsižvelgiant į trejų ankstesnių metų vidurkį, šiauliiečių socialinei paramai

savivaldybė iš valstybės gavo 3 mln. 760 tūkst. litų. Iki šiol pašalpų išmokėta tik už pusantro milijono litų. Spėjama, kad iki metų pabaigos ši suma padidės dar maždaug 250 tūkst. litų. Likusius 2 mln. litų savivaldybė pagal įstatymą savivaldybė turi teisę pasiskirstyti savo reikmėms.

Savivaldybė, vadovaujama mero Vytauto Juškaus, jau apsisprendė daugiau kaip 70 tūkst. litų iš sutaupytų pašalpų skirti naujam automobiliui, kuriuo važinės administracijos darbuotojai.

K. PRUNSKIENĖ SU PREZIDENTU KALBĖJO IR APIE SAVO NUOSKAUDAS

Vilnius, gruodžio 3 d. (ELTA). Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos vadovė, kandidatė į žemės ūkio ministro postą Kazimira Prunskienė penktadienį pokalbyje su Prezidentu Valdu Adamkumi pripažino patyrusi nuoskaudų, kai buvo formuojama Vyriausybė.

“Aš prisipažinau, kad patyriau tam tikrų nuoskaudų dėl to, kad mums priklausė gauti dvi ministerijas. Ar čia naujiena? Aš ir šiandieną sakau savo kolegoms - aš jums dar ilgai dantį griešiu, kad jūs diskriminavote partiją, vadovaujamą moters. Gal čia yra lyčių lygių galimybių problema, - po susitikimo su prezidentu sakė K. Prunskienė.

Pasak kandidatės, jos ir šalies vadovo požiūriai į žemės ūkio ir kaimo plėtros problemas “buvo artimi”, jokių priekaištų ar abejonių K. Prunskienė iš V. Adamkaus teigė neišgirdusi.

Prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaitė taip pat patvirtino, jog šalies vadovo ir K. Prunskienės požiūriai į Europos Sąjungos struktūrinių fondų panaudojimą, permai-

nas žemėtvarkos darbe ir kai kuriais kitais klausimais iš tiesų sutapo.

“Prezidentas tikisi, kad naujo Žemės ūkio ministerijos vadovo darbas turės ilgalaikės įtakos bei pasekmių Lietuvos ekonominei struktūrai bei jos ateičiai. Lietuva galės pakeisti savo, kaip agrarinio krašto, įvaizdį, o žemės ūkio produkcija bus konkurecinga Europos Sąjungos rinkose. Tuo pačiu Prezidentas tikisi, kad įgyvendinus žadėtas reformas, po to bus galima pakeisti atitinkamai ir ministerijos pavadinimą”, - sakė R. Grumadaitė.

Pati K. Prunskienė žurnalistams pakartojo įsitikinimą, kad Žemės ūkio ministerijos pavadinimas neatitinka jos veiklos ir visų funkcijų, todėl jį reikėtų pakeisti. Tačiau kartu K. Prunskienė pripažino, jog pavadinimo keitimas esąs daugiau “siurrealistinis klausimas”.

PATRIA
New Christmas
Lithuanian Items
HOLIDAY
HOURS
Mon. – Sat.
9:00 – 6:00
Sundays until
Dec. 19th
From 11:00 am.
to 3:00 pm
794 East 185th St.
Clev. OH

BAIGTA TIRTI DAR VIENA RINKĖJŲ PAPIRKINĖJIMO BYLA

Vilniaus apygardos prokuratūra baigė tirti rinkėjų balsų pirkimo per rudenį vykusius Seimo rinkimus bylą, kurioje kaltinimai pareikšti keturiems asmenims. Bylos medžiaga su kaltinamuoju aktu penktadienį bus perduota Vilniaus miesto 2-ajam apylinkės teismui.

Kaip *BNS* sakė minėtos prokuratūros prokuroras Mindaugas Taškūnas, šioje byloje keturi asmenys kaltinami pirmojo Seimo rinkimų turo metu prie Aukštuosiuose Paneriuose esančio pašto skyriaus papirkinėję rinkėjus.

Sulaikius įtariamuosius, buvo pranešta, kad pas juos rasti Darbo partijos pažymėjimai.

Dar dvi trukdymo pasinaudoti rinkimų teise bylas baigė tirti Raseinių teisėsaugininkai. Raseinių rajono apylinkės teismas prieš mėnesį už rinkėjų pažymėjimų supirkinėjimą skyrė 1 tūkst. litų baudą Šiluvos seniūnijos gyventojui Sigitui Saročkai.

Vyriškis policijai įkliuvo spalio 21-ąją, kai prieš antrąjį Seimo rinkimų turą vykusio balsavimo paštu metu iš gyventojų supirkinėjo rinkėjų pažymėjimus. S.Saročkos namuose buvo atlikta sankcionuota krata, per kurią pareigūnai rado 62 rinkėjų pažymėjimus.

Įtariama, kad iš gyventojų rinkėjų pažymėjimus, kuriuose nurodyta asmens paso serija ir numeris, supirkę asmenys turėjo perduoti juos paštininkui, o gautus biuletenius užpildyti, įdėti į vokus ir išsiųsti.

Bylos duomenimis, gyventojai pažymėjimus parduodavo už 5-10 litų, kai kurie jų pažymėjimus atidavė dykai. Pareigūnai nenustatė, kad nupirktais pažymėjimais buvo spėta pasinaudoti kurio nors kandidato naudai.

Tuo tarpu rinkimus Raseinių vienmandatėje rinkimų apygardoje savo varžovui socialdemokratui Gintautui Mikolaičiui pralaimėjęs Kęstutis Skamarakas prašė Vyriausiosios rinkimų komisijos anuluoti rezultatus, neva juos galėjo nulemti suklastoti balsai paštu.

VRK atsakius anuluoti rinkimų rezultatus Raseinių apygardoje, K.Skamarakas kreipėsi į prezidentą Valdą Adamkų, o šis išvados prašė Konstitucinio Teismo.

Konstitucinis Teismas konstatavo, jog Raseinių rinkimų apygardoje nebuvo padaryta šiurkščių Seimo rinkimų įstatymo pažeidimų, galėjusių turėti įtakos rinkimų rezultatams.

Lapkričio pabaigoje tas pats teismas piniginėmis baudomis nubaudė Raseinių ra-

jono Gylių kaimo pašto viršininkę Ireną Petraitienę bei Girkalnio kaimo gyventoją Arūną Linkų. Pareigūnai nustatė, kad vyras supirkinėjo rinkėjų pažymėjimus, kad pasinaudotų jais balsavimo paštu metu, o paštininkė klastotojo balsavimo paštu kvitus. I.Petraitienei už dokumentų klastojimą skirta 625 litų bauda, o A.Linkui - 375 litų bauda. Pasak pareigūnų, abu kaltinamieji dėl savo veiksmų apgailestavo, todėl jiems skirtos palyginti nedidelės baudos.

Pirmojo Seimo rinkimų turo metu dėl trukdymo pasinaudoti rinkimų teise buvo pradėti 7 ikiteisminiai tyrimai. Antrojo turo metu dėl galimo rinkėjų papirkimo iškeltos 4 baudžiamosios bylos. Už rinkėjų papirkinėjimą skiriama maksimali bausmė - treji metai nelaisvės, minimali - viešieji darbai arba bauda. *BNS*

DIRVAI AUKOJO

D.Liepas, Ft. Collins, CO	25
B.Paulionis, Willoughby, OH .	20
G.Leonas, Bradford, NH	20
J.Gilvydis, Franklin, MI	15
G.Karsokas, Cleveland, OH ...	15
D.Kižys, Hawthorne, FL	15
D.Trimakas, Westlake, OH	15
A.Balasevičius, Richmond, OH.	10
E.Brazauskas, Wickliffe, OH ..	10
J.Daniliauskas, Gulfport, FL ...	10
A.Stungys, Kirtland H. OH	10

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. Dirvai tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – Dirvos leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m.gegužės 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vaju.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už Dirvą metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai Dirvos skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite Dirvą savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių, (JAV ar Kanadoje) kurie Dirvos neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime Dirvą kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų Dirvos skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime Dirvos tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą Dirvos stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomą adresą:

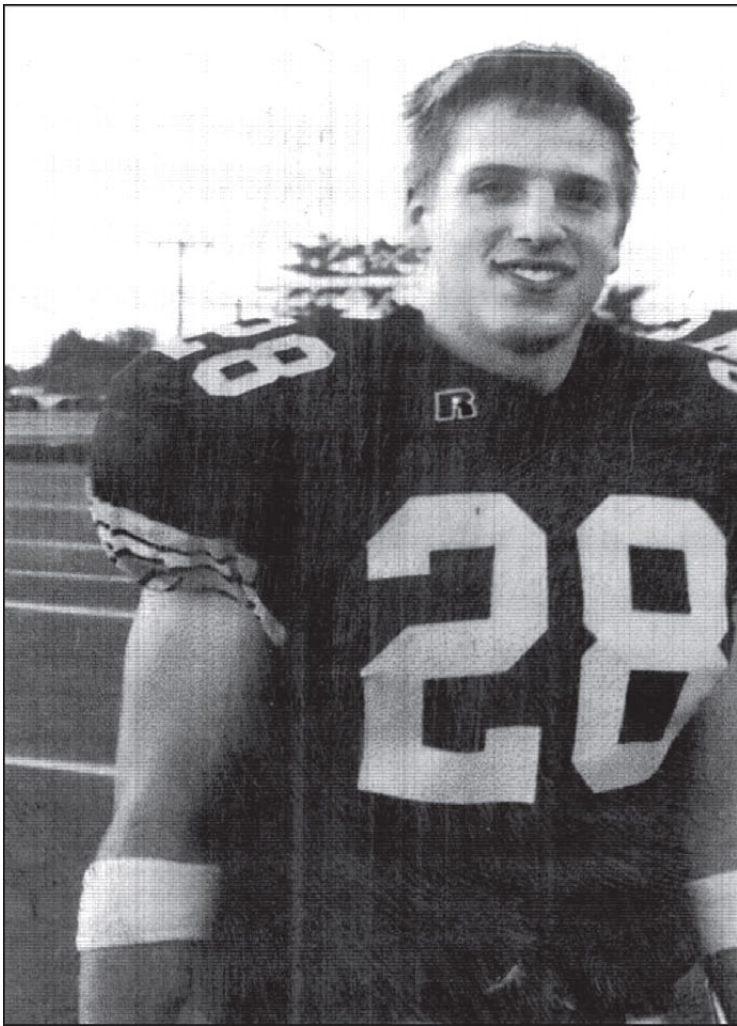
Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

SPORTAS

Andrius Stankus

LIETUVIŲ JAUNIMAS SPORTE

St. Ignatius (įsteigta 1886 m. kur mokinas ir lietuvių jaunimas) Clevelando Jėzuitų gimnazijos futbolo komanda Ohio futbolo yra aukščiausio rango pirmoj divizijoje. Vien tik per paskutiniuosius 21 metus 9 kartus tapo Ohio valstijos čempionais ir 3 kart Amerikos čempionais – šiais metais turėjo sunkiai kovoti, kad patektų į Ohio regioninius finalus.

Bet kas lietuviams įdomu ir džiugu, kad amerikiečių žurnalai, laikraščiai ir televizija taip išsamiai perdavė Clevelande lietuviuko, 18 m. amžiaus, Andriaus Stankaus įnašą St. Ignatius futbolo komandai.

Amerikos "Sporting News"

žurnalas savo laidoje apie Amerikos gimnazijų futbolo komandas prieš 2004 m. sezonui prasidedant apibūdino Andrių: "Stankus has tremendous vision and makes amazing cuts" (mikliai regi kur gali prasimušti nešant kamuolį).

St. Ignatius dėjo didelias viltis į Andrių. Bet 4-toj vietoj laikoma St Ignatius pakeliui į regiono finalus, kad kovotų prieš pirmoj vietoj skaitomą St Edward, turėjo pirma laimėti prieš Warren Harding. Ohio didžiausias dienraštis "The Plain Dealer", spalio 10-tą, Apibūdino varžybas šitaip: "St. Ignatius užsitikrino laimėjimą kai Andrius Stankus nešė

futbolą 13 kartų dėl 112 yardų ir pelnė du "touchdowns".

Varžybas prieš St. Edward pavadino "Šventuoju karu". Spalio 17-tą, "The Plain Dealer" užvardino straipsnį "Stankus Powers Running Game". Rašė, kad Andrius prasiskynė dėl 222 yardų, 28 nešimų (carries), ir su 18 yardų "touchdown" perlaužė St. Ignatius į laimėjimo pusę.

Už jo pastangas laikraštis spalio 21 sporto laidoj "Locker Room" apibūdintas kaip *Player of the week*. Ir tą dieną Clevelando televizijos 8-to kanalo sporto reporteris Dan Coughlin turėjo interview su Andriumi. Jį apibūdino ne tik kaip futbolininką, bet kaip ir gerą mokinį, 3.7 akademinio vidurkio, kuris įdomaujasi kalbom ir kalba lietuviškai, išmokęs iš savo tėvų (tėvelis a.a. Julius Stankus, motina dr. Danutė Gaižutytė-Abriani).

"The Plain Dealer" lapkričio 7-tą pranešė: prieš Strongsville St. Ignatius laimėjo 48-21, kopdami į regiono finalą. Stankus išpylė 73 yardų touchdown, iš viso atsiekė 220 yardų bėgime ir "3 touchdowns". Lapkr. 14-tą prieš Solon laimėta 34-7. "Stankus pelnė apie 200 yardų per žaidimą ir mums tas padeda" tarė St. Ignatius treneris Chuck Kyle.

Su šiuo laimėjimu St. Ignatius pateko į regiono finalą. Turėjo dar su dviem komandom lošti Ohio čempionato žaidime.

Lapkr. 19-tą St. Ignatius varžėsi sunkioj kovoj prieš Cleveland Glenville – tai pirmą kartą Clevelando istorijoj, kad valdiška gimnazija pasiekė regiono finalą ir kad

neparapijinė gimnazija laimėjo: St. Ignatius 14 – Glenville 22.

Bet lapkr. 27-tą Glenville pralaimėjo (ir užsibaigė Clevelando komandom sezonas) prieš Canton miesto McKinley gimnazijos komandą kuri galutinai varžysis su Cincinnati Colrain dėl Ohio čempionato.

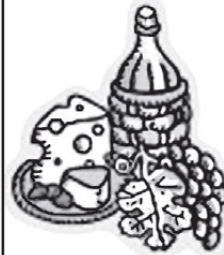
Andrius per sezoną lošė 12 žaidimų, atsiekė 1344 yardų nešant futbolą, su 16 touchdowns. Po sezono nominuotas į futbolo AP ALL Northeast Lakes District team-apygardos komandą – (The Plain Dealer ir The News Herald, 11-17-04) ir į Associated Press Division I ALL – Ohio List.

Tai sėkmės Andriui moksle bei sporte jo pasirinktam universitete ateinančiais metais. Andrius pradėjo sportuoti būdamas 6 metų Clevelando sporto klube Žaibas, baigė lituanistinę mokyklą, šoko tautinius šokius, dalyvauja skautuose ir ateitininkuose.

Linkime sėkmės sporte lietuviui mokiniui Beniui Jurevičiui, St. Ignatius pradėjusiam dalyvauti futbole, Tampa Bay futbolininko Viliaus Jurevičiaus broliui. Benis Jurevičius kitais metais kaip junioras žais vyresnių komandoje, tai jam teks 2 metai pasireikšti St. Ignatius. Linkim lietuviukui sėkmės.

Dr. Viktoras Stankus

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!
794 East 185th St. • 216-531-6720

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutini sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, m.
telkianti jauką atmosferą ilūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.